

Viljandi valla
kroonika

LK. 2

Täheinimesed

LK. 4

Kaasava eelarve
ideed

LK. 8 ja 9

Kümneaastase sünnipäev lõi ruumid külalistest triiki täis

On 5. november ja Viljandi valla 10. sünnipäev. Just vanusele sobivalt midagi hilisõhtu peale ei jäeta, sünnipäevapidu algab kombekalt kell 15. Peokohaks Heimtali Põhikooli spordihoone.

Et sünnipäevalaps on populaarne, siis on laud varakult broneeritud ja kõik kohad on täis. Seegi näitab, kuidas oma vallast ja tema sünnipäevast lugu peetakse. Kümne aastaga kuuest vallast ühe terviku loomine pole olnud lihtne protsess ja see aina kestab edasi.

Paljude arvates on väikesed vallad kodusemad ja vallavanemat on tihedamini näha, aga tõde on ka see, et suuremal vallaal on suuremad võimalused ja seda tehtud investeeringud Viljandi vallas ka näitavad.

Aga peole tagasi. Õhtujuht Are Tints kutsus lavale näitleja Indrek Taalma. Keegi just ütles, et iga korralik sündmus peab algama kuiva kõnega. Ju see oli naljaks mõeldud, sest Viiratsis nooruse veetnud Taalma esitus pole kuiv, hoopis nalja saab. Ja nii veel mitmel korral kui näitleja kätte jälle järg jõuab.

Siis astub lava ette vallavanem Alar Karu. Justkui hakkaks kõnet pidama. Aga ei hakka. Juhatab hoopis sisse teise kõnepidaja, valla sama vana Gloria Rodima. Ja Holstre kooli õpilane Gloria peab meelde jääva ja kindlalt esitatud sünnipäevakõne.

Pidu jätkub. Esinevad rahvatantsijad ansamblist Rõõmusõõr ja Viiratsi naisrühm Vilinede, Tănassilma kapell ja Mulgi segakoor. Ja siis ongi järg õhtu peaesineja, ansambel Shanoni

Täissaali ees esinesid rahvatantsijad ansamblist Rõõmusõõr, Viiratsi naisrühm Vilinede, Tănassilma kapell ja Mulgi segakoor. Ülemisel fotol, südame sees, on juhid, korraldajad, vabatahtlikud – ühesõnaga peo toime pannud vallavalitsuse meeskond. Fotod Taavi Bergmann

käes. Rahvas ei lase end paluda, lavaesine on kohe tantsijaist tulvil, tantsitakse, hüpatakse ja lauldakse kaasa. Kuid kord iga esinemine saab siiski läbi.

Aga pidu veel mitte. Järgneb muljetavaldav ilutulestik Arnika.

On aega tänada! Korraldajad, pidulised, toetajad, esinejad, turvamehed, koksimeistrid, toitlustajad, firmad Arnika ja Rakvere Lihakombinaat - olge te

kõik südamest tänatud vägeva ja väärika peo eest!

Aga ega sünnipäevapidu veel sellega läbi ei saanud. Järgmine hommik on kringlihommik. Viljandi vallaal on traditsioon sünnipäevakinglit jagada kõigi allasutustega. Nii saigi esmaspäeval

kringlilaadungitega ring vallale peale tehtud. Kaheksa kringliralli ekipaazi jagasid koolidele, lasteadeadele, teistele vallaasutustele kokku 139 kringlit.

Seda lugu on aga hea lõpetada Kristi Ilvese luuletusega, mille ta esitas valla 10. aastapäevale

pühendat luulevõistlusele. Selle luuletusega saab ka kogu juubeli kenasti kokku võtta. Teisi konkursile saadetud luuletusi saate lugeda meie lehe 6. ja 7. leheküljelt.

Loo kirjutas kokku
Raivo Lott

See vallatu Viljandi vald

Kristi Ilves

Juba kümne aasta eest leivad ühte kappi panid neli vallakest, et jätkuks rohkem pappi. Paistu, Pärsti, Saarepeedi ja ka viimaks Viiratsi ära andsid valla nime, asemel said Viljandi.

Ei läind mööda palju aastaid, üle käis vaid mõni torm, juba ukse taga seisis, ligi tikkus uus reform. Vastu võeti uued liikmed, tehti suured plaanid, valla sisse arvati Tarvastu ja Kolga-Jaani.

Nüüd jäi vald kui vorstirõngas ümber folgilinna, vallamajja saamiseks tuli linna minna. Jätus vallaal rahvast, raha, puudu polnud midagi. Jagada vaid tuli ühte – kohanime Viljandi.

Seltsis selle linnaga sai tehtud suuri plaane, paberile märgitud basseine, saunu, kraane. Üks häda ajas taga teist, ei saanud siiski asja sest, vett vedama läks unistus me ühisest veekeskusest.

Ega päris linnaelu passi ikka vallale, ruumi on siin vähevoitu, uulits jube kivine. Siis kui valmib vallamaja, võtab jalad selga, korjab kokku ametnikud, kolib linnast välja.

Ja siis tuli lavale õhtu peaesineja Shanoni.

Arnika ilutuli lõpetas kauni peo.

VALLAVANEMA VEERUD

Tavaliselt peab peakõne vallavanem. Seekord aga andis Alar Karu sõnajarje üle vallaga ühevanusele Gloria Rodimale, kes sai suurepäraselt hakkama.
Foto: Raivo Lott

Kümme aastat Viljandi valda

Kas kümme aastat on pikk aeg või on aeg suhteline? Täiskasvanueas me ei märkagi, kuidas kümme aastat möödub, kuid näiteks lapse esimesed kümme eluaastat on väga hoogsad arenguaastad. Viljandi vald sai just kümme aastaseks.

Alar Karu, vallavanem

Ükski muutus enda isiklikus elus ja ega ka ühiskondlikus elus ei tule kergelt. Nii oli ka kümme aastat tagasi, kui Viljandi linnaga piirnevad vallad Paistu, Viiratsi, Saarepeedi ja Pärsti hakkasid pidama plaani ühinemiseks. Vaieldi kõige ja kõigi üle kuni isegi tulevase vallamaja asukoha üle. Vaidluste tulemusena otsustatigi lõpuks ühtki endist omavalitsuspiirkonda eelistamata tuua vallamaja maakonna keskusesse ehk Viljandi linna, Kauba tänavale.

Tollane Viiratsi vallavolikogu esimees ning liitumise komisjoni esimees Kaupo Kase on liitumise aega meenutanud nii: "Ma pole kunagi hiljem nii palju pidanud rahvale ja juhtidele midagi seletama ja selgitama, kui tol korral. Onneks oli mul õigus."

Tol ajal oligi valla rahval ja ametnikel raske kohaneda muudatustega, sest kohe pärast esimest liitumist järgnes nelja aasta pärast teine liitumine kui juurde tulid Tarvastu ja Kolga-Jaani vallad. Tollast segadust jäävad meenutama suured kaardimuudatused ametnike seas ja keerulised suhted volikogu opositsiooni ning koalitsiooni juhtide vahel.

Igat tegevust ja investeeringut jälgiti pingsalt, et mis piirkonnaga on tegemist ja kas mitte mõnda piirkonda tahtlikult liialt soodsamasse olukorda ei seataks. Eks liitumisjärgse aja peamine eesmärk oligi üles ehitada ühtne ja ühte hoidev vald, kus ei jälgita konkreetseid piirkondi, vaid tehakse seda, mis just vallas kõige enam on vaja teha. Seda põhimõtet oleme püüdnud järgida iga olulisema investeeringu ja otsuse juures tänaseni välja. Usun, et selline suhtumine on õiglane ja aitab liita valla rahvast kõige paremini.

Kindlasti on õigus ka neil, kes väidavad, et väikeses valdades oli lihtsam vallajuhtidele isiklikult oma probleeme kurta ja ühiselt lahendusi leida. Samas - kas ikka peab vallavanem isiklikult kõike lahendama või on õigem, et ikka iga probleemi lahendamise tegeleb konkreetne ametnik?

Kahjuks on valla juhtidel ka täna vaja sageli omalt poolt sekkuda, et kodanike toppama jäänud probleemid ikka lahenduse leiaks. Paremini saab alati ja sennapole me koos ametnikega igapäevaselt ka püüame. Samas on tänane Viljandi vald piisavalt suur ja majanduslikult võimekas, et suudame vallas vajalikku ehitada ja remontida ning teid korras hoida kindlasti paremini kui iga väike vald eraldi.

Viljandi valla 10. aasta juubelil oli rõõm sageli kuulda meie inimesi rääkimas ja tõdemas, et oleme kujunenud ühtseks vallaks ja üha rohkem meie valla kodanikke on rõõmsad ning uhked, et elavad ja töötavad just siin, Viljandi vallas.

Pikka iga, jõukust ja palju rahvast sulle, Viljandi vald!

©

Viljandi valla kroonika – 10 aastat justkui linnulennul

Alates Viljandi valla loomisest on paljud juhitud. See lühike ülevaade püüab anda kokkuvõtliku pildi sellest, mida see kümme aastat vallarahvale toonud on. Siit ülevaatestki saab aimu, milleks suur vald hea on – kui valla rahakott paksem, on ka suuremad võimalused vallas midagi korda saata.

2013

- Paistu, Pärsti, Saarepeedi ja Viiratsi liitumisel tekkis uus omavalitsus.
- 5. novembril tunnistatakse Viljandi vallavalitsus ametlikult uueks Eesti Vabariigi omavalitsuseks ja uue valla nimeks saab Viljandi vald.
- Esimeseks vallavanemaks saab Ene Saar ning volikogu esimeheks Hellar Mutle.
- Oktoobris hakkab ilmuma Viljandi valla ajaleht "Üheskoos".
- Viljandi vallavolikogu 26. novembri otsusega kinnitati, et Viljandi vallamaja hakkab asuma Viljandi linnas, Kauba tn 9.

2014

- Viljandi vald on maakonnas kõige turvalisem! Selline tiitel anti vastsele Viljandi vallale üle tervisefoorumil Viljandis.
- 10. mail toimus valla esimene lusikapäev Viiratsi koolis.
- Esimest korda esitleti vabariiklikul laulu- ja tantsupeol avalikult valla lippu ja vappi.
- Alustati valla küla päevadega.
- 8. novembril õnnistas Viljandi praostkonna praost Marko Tiitus Jaani kirikus Viljandi valla lippu.
- Saapaviske maailmameistriteks tulid erinevates vanuseklassides Kaspar Tire, Tiit Palmiste, Janek Väli ja Maie Väli.

2015

- Viljandi valla mälumängu esimene voor toimus 20. jaanuaril Paistu rahvamajas.
- Peeti valla teine külade päev.
- Viljandi valla esimese aasta haridustöötaja tiitli pälvis Paistu Kooli matemaatika- ja füüsikaõpetaja Kalev Põldsaar ning noore haridustöötaja tiitli Saarepeedi Kooli muusikaõpetaja Kristjan Ömblus.

2016

- Viljandi valla kolmas külade päev toimus 6. augustil Uusnas.
- 26. augustil sai Viljandi valla tolle aja suurim investeering, Ramsi lasteaed, nurgakivi.
- 5.–9. oktoober 2016 viidi Kolga-Jaani, Tarvastu ja Viljandi valdades läbi rahvaküsitlus, mille eesmärgiks oli välja selgitada elanike arvamus valdade kavandatava ühendamise kohta.

2017

- 10. oktoobril avati laste laulude ja trombooni helide saatel ametlikult uus Ramsi lasteaed "Taruke".
- Oktoobris toimunud kohalike omavalitsuste valimiste järel olid Viljandi vallaga ametlikult liitunud Tarvastu ja Kolga-Jaani vallad.
- Viljandi valda asusid juhtima uued inimesed: vallavanemaks valiti Alar Karu ja vallavolikogu esimeheks Kaupo Kase.

Paljudele tundus, et tänavune valla külade päev oli esimene. Kaugel sellest – valla esimene külade päev peeti juba 2014. aastal.
Foto: Tarmo Piir

2018

- Hakkas ilmuma Viljandi Valla Teataja.
- Peaminister Jüri Ratas heiskas 22. veebruaril vanast meiereikorstnast kohandatud Mulgi Maja-ka otsa Eesti lipu. See on nüüd Mulgimaa kõrgeim ja Eestis kõrguselt neljas lipp.
- Novembri alguses tähistati Viljandi valla viiendat sünnipäeva. Kõnelejad nimetasid pidu pigem pulma aastapäevaks, mitte sünnipäevapeoks.

2019

- Viljandi valla külarahvas kogunes 13. juulil Võrtsjärve ääres Ulgel, et koos mõnusalt aega veeta, laulda/tantsida ja kohalikku väärt kaup ostma. See oli suure valla esimene külade päev.
- Juunis lõppes ligi pool miljonit eurot maksma läinud Kolga-Jaani kaugkütte soojustrasside rekonstrueerimine, tänu millele vähenesid alevikus tuntavalt soojakaod.
- 19. novembri hommikul kogunes hulgaliselt rahvast Ramsi. Loodi tee ristile, kust pärast kergliiklustee pidulikkude avamist suunduti ühisele tervisematkale.

2020

- Seoses COVID-19 viiruse pandeemilise levikuga kuulutas Vabariigi Valitsus 12. märtsil Eestis välja eriolukorra. See haigus muutis meie elusid. Muutus koolikorraldus, kannatas kultuur, sport, mõneks ajaks kadusid avalikud üritused ning pead tõstsid kirglikud arvamused.
- 17. juunil avati põneva jalgpallimatšiga Heimtali põhikooli uus staadion.
- Lõppes Viljandi valla esimese kaasava eelarve rahvahääletus. Enim hääli kogus ettepanek "Survalla ujumiskoha renoveerimine Tänaasilma jõe kaldal".

2021

- 28. mail avati Pärsti mõisas muinasjutulised lasteaiaruumid, mille renoveerimisel arvestati 150 aasta vanuse puidust hoone eripäraga ning mis on sisustatud eritellimisel valminud mõisastiilis mööbliga.
- Viljandi vald avas 18. augustil taastatud Ennuksemäe metsavennapunkri, mis on Eesti suurim metsavendade ajalugu puudutav objekt.
- Pärast valimisi kinnitati vallavanemaks Alar Karu ja vallavolikogu esimeheks Mait Allas
- Novembris, Muinsuskaitseametis tänasünnimusele kuulutati välja aasta tegu, milleks sai Pärsti mõisa peahoone lasteaiaruumide rekonstrueerimine. Sisearhitektuuri aastapreemia pälvis samuti Pärsti mõisa lasteaiaruumide sisekujundus.

2022

- Üle-eestiline raamatukogude aasta avati 12. jaanuaril Mustlas, Tarvastu raamatukogus, mis on kõige kauem järjepidevalt tegutsenud rahvaraamatukogu Eestis. Avatähtsusest saadi YouTube vahendusel osa kõikjal Eestis.
- 29. aprillil avas Viljandi vallavalitsus Viiratsi lasteaias kahele lasteaiarühmale kauaoodatud uued ruumid, mis kujutavad muretut lapsepõlve ja on inspireeritud õunapuuaiast.
- Viljandi vallavalitsus avas lastekaitsepäeval Kolga-Jaani "Naksitrallide" renoveeritud basseini lasteaiahoone.
- Üle-eestilise ettevõtlusnädala raames avas Viljandi vallavalitsus 3. oktoobril Viljandi lähedal Viiratsi aleviku kõrval asuva Mäeltküla tööstuspargi.

2023

- Aprillis avati Raassilla moto ja vabaajakeskus.
- Viljandi vald tegi suuri tegusid spordis: 38. Eesti omavalitsuste talimängudel Elvas saavutati III koht ja 16. Eestimaa suvemängudel Rakveres samuti III koht
- 18. juulil allkirjastasid OÜ Silindria Ehitus ja Viljandi Vallavalitsus ehituslepingu, mille tulemusel rekonstrueeritakse endine vallamaja Viiratsis ning sellest saab Viljandi Vallavalitsuse uus kodu.
- 21. juulil toimus Ramsi lasteaias sarikapidu. Uus maja koos mängualaga valmib lepingu järgi järgmise aasta juunis.

Koostas
Raivo Lott

Astrid Dreving hoiab Meleskis elus mälestust klaasivabrikust

Persoonilugude rubriigis oleme ikka rääkinud inimestest, kes on eestvedajad, tänu kellele midagi toimub. Pole erandiks tänanegi leht. Seekordne portreeritav on Astrid Dreving, keda teatakse nii raamatukoguhoidjana aga eelkõige Meleski era klaasimuseumi omanikuna ja ka arendajana. Klaasimuseumi asja ajavad nad muidugi abikaasaga koos. Miks on see muuseum nõnda oluline? Meleski klaasivabriku kunagisest hiilgusest ja kuulsusest pole tänaseks palju järel, märgi sellest annavad vaid vabriku varemed ja korsten ning muidugi klaasimuseum. Muuseum ongi see, mis veel rahvast lähedalt ja kaugelt Meleskisse toob. Oma tegude eest esitati Astrid enne valla juubeli tähistamist ka üheks valla sädeinimeseks.

Kuidas mõte muuseum luua üldse sündis?

Muuseumi loime 20 aastat tagasi. Esialgu polnud mingit plaani. Minu abikaasa esivanemad tulid Meleskisse klaasi tegema 1920. aastal ja olid sellest ajast alates järjepidevalt Meleskis elanud. Vanaisa Nikolai Dreving, saksa rahvusest klaasipuhaja, tuli Lätist. Minu vanemad läksid vabrikusse tööle 1960ndate aastate alguses.

Kui hakkasime nende kodu üle võtma, tuli välja palju Meleski klaasivabrikus valminud purke, pudeleid, klaase, vaase. Mõtlesime siis, et viime nad kuhugi muuseumi. Aga meie tütrele Anna-Liisal hakkas hirmus kahju. Ütles, et ärme viime neid ära, jätame endale, ning käis välja mõtte, et las isa ehitab ühe riuli peo pidamise ruumi, kuhu siis klaaseseemed saaks

panna. Siis hakkas meilgi kahju - need klaasasjad on ikkagi pärit suguvõsast ja kohapealt ning tegimegi selle riuli valmis. Aga kui juba esimesed eksponaadid üles said, siis tekkis hasart. Vaatasime siin-seal ringi, küsisime naabrite käest, hakkasime vabrikust pärit klaasesemeid ostma ja vahetama. Nii tekkiski tõeline huvi ja täna on siin siis selline muuseum.

Kui suur huvi valitseb klaasimuseumi vastu?

See on kodumuuseum ja asub meie kodu õue peal. Muuseumi saab külastada siis kui kodus oleme, kui meid üles leitakse või kui on kokkulepe. Tormi meie muuseumile just ei joosta, aga külastajate puuduse üle me ka kurta ei saa. Ei ole arvestust pidanud, aga aastas külastab meid hinnanguliselt tuhat inimest. See on ainult 20 suurt reisibussi. Ja et turismihooaeg kestab ju kevadest sügiseni, siis see tähendab ainult üht bussitüt nädalas. Lisaks käivad siin suvitajad Võrtsjärve äärsetest suvilatest ja majutuskohadest, matkajad, palverändurid. Viimasel ajal käivad tihti siin ka eelmisel aastal avatud ja väga populaarseks osutunud söögikoha Võrtsu Sahver külastajad.

Meleskis räägitakse klaasist teest, kus see paikneb ja kui palju ning millist klaasi on sinna maetud?

Meleskis on 200 aastat klaasi toodetud ja järele on jäänud klaasi jääke. Seda mitte kildude-na vaid lausa klaaspankadena, klaaskividena. Kui killud läksid klaasimassi sisse tagasi sulama, siis klaaspangad klaasi sees ei sulanud. Nii leidsid inimesed

võimaluse ja hakkasid selle klaasiga täitma teid - klaaskivid alla ja kruus peale. See tee, mis toob meieni, on samuti täidetud klaasiga. Meie tee on täidetud 1980ndatel aastatel pruuni õllepudeli klaasiga. Esimene teadaolev klaasiga täidetud tee viib aga rappa ja kannabki rahvasuus klaastee nime.

Lisaks muuseumile on teil metsas, järvede vahel ka Metsik Lääs?

Metsas asuvad turbakarjäärid, kus turvast kaevandati ja mida kasutati klaasivabriku kütteks. Ja et klaasivabriku teema meile meeldib, siis tekkis mõte rajada sinna ööbimiskoht. Kuna see asub eemal tsivilisatsioonist, on täitsa rabas, siis oligi mõte luua askeetlik majutus, ilma tänapäevaste mugavusteta. See koht on mõeldud inimestele, kes tahaksid ööbida looduse rüpes, nautida rahu ja vaikust, metsa kohinat, linnulaulu ja sääskede pirinat. Meie juurde ei saa sõita autoga, vaid tuleb matkata jalgsi ligi 2 km ja mitte mööda laudteed, vaid mööda metsarada. Paar nädalat tagasi sai lisaks ööbimistele valmis ka saunatelt. Telk on köetav ja nii soe kui ise viitsid ja jaksad kütta.

Olete ise Meleskis kasvanud?

Olen sündinud, kasvanud ja elanud terve elu Meleskis. Siin läksin kooli, alustasin tööd, läksin mehele, kasvasin lapsi ja siia ma olen jäänud. Tööd alustasin klaasivabrikus, kus oli ööpäevaringne töö, aga mulle öövahetused ei sobinud. Jätksin tööd Kolga-Jaani lasteaias kasvatajana, siis tuli tükk tühja maad. Eesti Vabariigi algusaastatel tuli ennast elatada juhutöödega, metsas marju korjata, talunike põllul töötada, kasevihtasid teha, vutifarmis töötada jne.

Aga siis jõudsite hoopis raamatukokku?

Aastal 2000 asusin tööle Meleski raamatukogus. Töötasin seal 20 aastat kuni selle sulgemiseni. Praegu töötan kolmandat aastat Tänassilma raamatukogus. Et töötasin ja töötan raamatukogus 0,6 koormusega, siis tuli hakata otsima uut eriala, millega tegeleda ja lisaraha teenida. Vähem kui viis aastat tagasi õppisin tegema klassikalist massaaži. Üürin Viljandis ühes salongis tuba ja pakun seda teenust ka kodus.

Lapsepõlvest on teil ju üks tore lugu Meleski vabriku korstnaga. Sellest loost paistab ju lausa põlvkondade järjepidevust?

Uus kõrge korsten vabrikule ehitati 1965 aastal. Meie põlvkond hakkas teismeikka jõudes korstna otsa ronimist põnevaks ajaviitmise pidama. Muidugi tuli sinna ronida salaja ja öösel. Väidetavalt ronisid korstna otsa kõik selle aja Meleski noored. Kes jõudis tippu vaateplatvormile, kes läks poole pealt tagasi. Kes ronis mitu korda.

Meie kasvasime suureks ja saime lapsed ja unustasime sellise ohtliku ronimise, kuni... ühel

Klaasimuseumi perenaine Astrid Dreving.

Foto: Raivo Lott

Muuseumi eksponaadid: Vana-Tallinna pudeleid erinevatest aegadest.

Foto: Rain Porss

hetkel tuli minu tütar, kes oli saanud ka teismeliseks ja teatas: "Ema, räägin sulle midagi. Käisime korstna otsas. Kas oled nüüd vihane," "Ei ole vihane, hoopis rõõmus, sest oled sealt tagasi, elus ja terve," ütlesin.

Järjepidevusest veel. Olen emaks kahele täiskasvanud tütrele ja mul on kaks imearmsat lapselast – Lisette ja Lisanna.

Kas kõige selle juures jääb aega ka on hobideks?

Ma olen väga paigalpüsimatu ja liikuv. Mulle meeldib kogu aeg midagi teha, kuhugi minna, midagi organiseerida. Kevadest sügiseni sõidan igal õhtul jalgrattaga 15 km. Kuidas jalgratta-

sõidu avastas? 2022. korraldati rattaretk Viljandi valla raamatukogudesse. Oli üleskutse külastada raamatukogusid jalgrattaga sõites. Et minu raamatukogu asub kodus 20 km kaugusel ja ma sõltun bussiaegadest, aga sel päeval minule sobivatel kellaaegadel bussid ei sõitnud, siis otsustasin minna raamatukogusse jalgrattaga. Ja sellest saigi alguse minu igaõhtune jalgrattasõit. Nüüd juba 2 aastat.

Talvel käin Emajões ujumas. Sellega on vedanud, et talvel Emajõgi oma kiire voolu tõttu ei jäätu.

Intervjueeris
Raivo Lott

Puhkenurk Metsikus Läänes.

Foto: Raivo Lott

Vallarahvas valis juubelisündmuse eel välja sädeinimesed

Viljandi vald 10

Viljandi vald saab 10. aastaseks ja meie otsime kümnet valla inimest, kes väärivad esiletõstmist! Just SINUL on võimalus öelda, kes on Viljandi valla ägedamad inimesed!

Just nii kutsuti valla Facebooki küljel inimesi üles välja selgitama, kes on valla sädeinimesed ehk siis inimesed, kes oma tegude ja oleku poolest vääriksid esile tõstmist.

Nädala jooksul seati üles 46 suurepärase inimest ning hääli anti kokku 4200!

Hääletus lõppes ja selgus 11 esiletõstmist väärivat inimest!

Suur tänu kõigile, kes kandidaate üles seadsid ja oma hääle andsid!

Neile andsid Viljandi valla 10. sünnipäevapeol klaasist mälestuseseme üle vallavolikogu esimees Mait Allas ja vallavanem Alar Karu.

Viljandi valla sädeinimesed Facebooki hääletajate arvates on:

Kõik valla sädeinimesed korraga pildil.

Fotod: Taavi Bergmann

Eha Kasak – vabatahtlik seltsiline, rahvatantsija, hobiaednik, hobipiltnik, vägeva energiaga aktiivne kogukonnainimene Paistus.

Karin Mägi – Kalmetu kooli aktiivne huvijuht. Tema eestvedamisel löid Kalmetu kooli õpilased laineid mastaapse taaskasutusele keskendunud projektiga "Dress, don't Stress" nii üle-Eesti kui ka Viljandimaal. Ja see on üksnes murdosa tema tegemistest.

Kristi Ilves – väsimatu kodukooha hing, kellel on tähtsal kohal oma piirkonna kultuur ja keel ehk siis täpsemalt öeldes Mulgimaa ja mulgi kiil. Tänavu ilmus ka Kristi Ilvese kirjutatud ja suurt tähelepanu tekitanud raamat "Minu Mulgimaa. Rik- kus ei ole häbiasi".

Lauri Liiv – Viljandi taipoksi klubi eestvedaja. On andnud noortele võimaluse sportida ning areneda. Samas aga treenib ta ka Pärsti Pansionaadi kliente, aidates nii nende aega veeta ja lihaseid tugevdada. Lauri on ka aktiivne kogukonnainimene. Päri küla võitis kaasava eelarve teise konkursi ja pälvis tänavu sportlikuma küla tiitli.

Loit ja Katrin Kivistik – Holstre kogukonna eestvedajad ja küla eestkõnelejad. Holstre tõmbekohaks on kindlasti Holstre järv ja kooli ümbrus, ehk siis vana mõisa süda, kuhu külaselts on arendanud järveäärse aktiivse vabaaja veetmise ala. Lisaks ka kindlasti Holstre Magasiait.

Mati Adamson – sädeinimene Viljandi valla spordikultuuri edendamisel, Holstre-Polli Spordikeskuse spordijuht. Viljandi vald saavutas tänavu 38. Eesti omavalitsuste talimängudel Elvas III koha, 16. Eestimaa suvemängudel Rakveres samuti III koha, XVI Sakala mängudel I koha. Nimekirja võib pikalt jätkata. Teadagi, miks see loetelu siin Mati nime taga seisab.

Peeter Peek – aktivist, kes unistab ja mõtleb suurelt ning viib ideed ellu, kaasates mõttekaas- lasi Viljandi vallast, üle Eesti ja kaugemalt. Tasub ainult nimeta- da Raassilla motokeskust ja kõik on selge. Aprillis avatud keskus on täiskäiku sisse saamas. Just Facebookis kirjutati, et tuleb Viljandi spa tegemine Peetrile ülesandeks anda ja valmis see ongi.

Urve Kass – Kärstna vabaaja- keskuse juhataja ja sealse mõisa perenaine. Tänavu tunnustas sotsiaalministeerium teda kui tublit tervisedendajat. Tema eestvedamisel on viimase kolme aasta jooksul panustatud palju elanike tervise edendamisse. Ta on väga usin, tegus, lõbus, asja- lik, toimekas jne, jne.

Valli Pang – sel aastal täitis tal 50 aastat muusikaõpetajana ja 35 aastat meesansambliga Pange Poisid. Ta valiti 2022. aastal Viiratsi kooli aasta õpetajaks. On pälvinud Viljandimaa rahvakultuuri auhinna, kui laulutraditsiooni hoidja ja Pange Poisid eestvedaja. Kes Viljandimaal laulmisega tegelevad, nendele on Valli nimi ja teod vägagi tut- tavad.

Valmar Haava – Kärstnas tegut- sev põllumajandusettevõtja, aktiivne kogukonnaaktivist ja valla- volikogu liige. Ta on hooliv, usal- dusväärne, töökas, hea ülemus, toetav, alati olemas, tõttab appi ja aitab kui on tarvis. Ta on aastaid toetanud ja korraldanud mitme- suguseid kogukonnaüritusi.

Raivo Lott
Viljandi Valla Teataja
tegevtoimetaja

Viiratsi päevakeskuses kohtus lugejatega ajakirjanik ja kirjanik Margus Haav.

Foto: Tea Raudsalu

Raamatukogupäevad pakkusid avastamisrõõmu

20.–30. oktoobrini toimusid üleriigilised raamatukogupäevad "Kohtume raamatukogus", millest võtsid osa ka Viljandi valla raamatukogud, pakkudes oma lugejatele mitmekülgset programmi.

Raamatukogupäevade sisse mahtus kaks olulist tähtpäeva. 20. oktoobril tähistati üle Eesti ettelugemise päeva. Tänavu tõstis Eesti Lastekirjanduse Keskus aukohale Eno Raua loomingut, kuid ettekandele tulid ka teiste armastatud kirjanike raamatud. 23. oktoobril peeti Eesti raamatupäeva, selle puhul korraldasid raamatukogud kodumaiseid raamatuid väärtustavaid ja tutvustavaid üritusi.

Raamatukogupäevade ajal leidsid üle valla aset põnevad kohtumised. Leie raamatukogu kutsus lasteaiade külla Mikku-Manni Lasteteatri, Paistu raamatukogu korraldas kokkusaamise Paistu rahvamaja juhatajaga ning sotsiaalkeskuses sai kuulata muljeid Islandi reisilt. Pärsti raamatukogus oli kohtumine kirjanik Urve Tinnuriga, Viiratsi päevakeskuses esines Viiratsi raamatukogu kutsel

ajakirjanik ja kirjanik Margus Haav. Täna silma raamatukogu korraldas koostöös kohaliku külamajaga hõimupäeva, külas oli folkloristika emeriitprofessor Pille Kippar.

Viiratsi ja Uusna raamatukogu pakkusid ühel päeval oma lugejatele üllatuse: nimelt vahetasid raamatukoguhoidjad omavahel töökoha! Paistu raamatukogu aga tegi ürituse, mil veedeti tunnike koos naabrinaisega.

Mõistagi toimusid raamatukogudes teematunnid lasteaiade ja koolilastele.

Meie raamatukogud koostasid huvitavaid väljapanekuid oma varasalvedest. Aukohale oli tõstetud tänavu ümmargust sünnipäeva pidavad autorid ja raamatud. Näiteks Kolga-Jaanis oli näitus Lehte Hainsalu 85. ja raamatu "Kunksmoor" 50. sünnipäeva auks ning Täna silmas Urve Tinnuri (70) ja Kertu Sillaste (50) juubeli puhul.

Ramsil sai tutvuda põnevate ja kaunitest lasteraamatutega, Saarepeedil oli välja pandud "Eesti kirjanike TOP 10", Viiratsis "Viljandimaa sõnaseppade looming", Uusnas väljapanek

sarjast "Eesti mõttelugu" ning Vana-Võidu raamatukogu näitas, mis on neil kuulunud 2023. aastal Eesti raamatute laenutuste TOP 10 hulka.

Raamatukogud pakuvad peale raamatute näituste muudki vaatamist. Pärsti raamatukogu tutvustas kohalikke kuulsusi, Kolga-Jaani pani välja lasteaiade tööd, Leies oli aabitsanäitus, Paistus aga sai uurida 2023. aasta tegijaid looduses, Täna silmas olid välja pandud saja aasta tagused koolivihikud, Saarepeedi raamatukogus olid vaadata klounid Helgi Nurme erakogust. Raamatukogudes on võimalik nautida ka erinevaid kunstiteoseid, näiteks Tarvastus olid Kälina Savka maalid ja Maari Soekovi näitus "Jalutus-käik Viljandis", Uusnas Ingrid Vinnali maalid ning Vana-Võidus Kris Moori fotode ja tekstide näitus "Kus ma olen".

Üritusi ja avastamisrõõmu on raamatukogudes kogu aeg, nii et tulge meile lahkesti külla!

Tea Raudsalu,

Viiratsi raamatukogu raamatukoguhoidja

Noore kunstniku näitus Viiratsi koolis

Viiratsi koolis avas 30. oktoobril oma teise isikunäituse 3. klassi õpilane Matthias Vesalahti.

Matthias tegeleb kunstiga juba väga varasest noorusest. Tema töid on eksponeeritud ka rahvusvaheliselt. Maalimine on tema ning tema isa, kunstnik Mika Vesalahti, ühine tegevus.

Näitus jääb avatuks selle kalendriaasta lõpuni Viiratsi kooli saalis. Viiratsi kooli poolt korraldas näituse Matthiase kunstiõpetaja Liina Mägi.

Kai Parre
Viiratsi kooli huvijuht

Matthias Vesalahti oma maali taustal.

Foto: Kai Parre

MÕTISKLUS

Hingedeajal on aeg oma hinge eest hoolt kanda

Marko Tiitus,
Viljandi
praost

Sügisel hingedeajal, mil päevad on lühikeseks kulunud ja pikad hämarad öhtud soosivad vaiksemaid ja tubasemaid tegevusi, on hea pisut hoogu maha võtta ja oma hinge eest hoolt kanda: eristada olulist ebaolulisest, tõelist näivast, jäävat ajutisest.

Jeesus ütleb Luuka evangeeliumi 12. peatükis: *Ja teiegi ärge küsige, mida süüa või mida juua, ja ärge olge kärsitud, sest kõike seda taotleavad maailma rahvad. Teie isa ju teab, et te seda vajate. Pigem otsige tema kuningriiki, siis antakse kõik see teile pealegi... Müüge ära, mis teil on, ja andke see almusteks! Tehke enesele kulumatud kukrud ja muretsege enesele kahanematu aare taevas, kuhu varas ei saa ligi ja kus koi pole rikkumas, sest kus on teie aare, seal on ka teie süda.*

Mida see tähendab meie jaoks täna? Heimtalis Kääriku talu pidav, imelisi vaibamustreid kuduv akadeemik Anu Raud on öelnud, et õnne valem on vähenõudlikkus. Kahe käega anna, ühega võta. Mitte nii, et kolme käega kahma ja ühega anna. Ühes intervjuus ütleb Anu Raud: "Lapsepõlves oli hea, kui paari dressipükse sai jõuludeks. Rüüsisime suuskadega lumes nii kaua, kui pimedaks läks. Praegu kurdetakse – me oleme nii vaesed, meil ei ole suusavarustust. Lähed Viljandi turule, seal on vanu puusuuski väga odavalt saada. Kas tihase kõht on kollasem vaadata, kui sul need Adidased seljas on? Ma mäletan, kuidas lapsed sõitsid mäest alla, ilma suusakeppideta, narmendavad kasukad seljas – ja olid nii õnnelikud. Meie nõudlikkus on sellest ajast kordades suurenenud. Samas ei ole õnne, heaolu kogus suurenenud."

Olen vahel vaadelnud oma lapsepõlveaegset poevõrku, kui pisike see tundub. Kahe sellise võrguga sai suurele perele mitmeks päevaks söögikraam varutud. Praegu

käin poes ainult autoga ega jaksa ühe korraga pungil täis kilekotte tuppagi tuua. Ja mis neis kottides siis on – ei midagi erilist, igapäevased asjad. Mida kõike on meil vaja ja mida kõike võime endale täna lubada. Samas, õnne, heaolu kogus ei suurene.

Jeesus õpetab, et õnne ja heaolu ei kasva asjade, hüvede, muljete ja naudingute kuhjudes. Kulumatu kukkur ja kahanematu aare on suhetes, mis kristliku maailmavaate kohaselt on keskne – suhted on need, mis jäävad, isegi maise elu lõppedes. Suhted nendega, kes meile on antud teekaaslasteks – pereliikmed ja sõbrad, töökaaslased ja usukaaslased – pühade osadus ulatub üle aja ja ruumi. Ning suhe Temaga, kes on elu allikas ja meie olemise läte, Suur Saladus, kes end ometi on ilmutanud meile lähedase, ligioleva ja armastavana, Temaga, keda kristlased nimetavad Jumalaks. Ja selles seoses võiksime küsida, kas asju, hüvesid, elamusi ja naudinguid kogudes ei jäta me vahest liiga kergekäeliselt hooletusse suhteid, millel ainsana on püsi ja tähendus viimses mõttes?

Kunstnik Tanel Veenre räägib, kuidas Anu Raud näitas talle kord üht kinnast. See oli nii risti-rästi läbi paigatud, et tema algne värv ja muster polnud enam äratuntav. Eri lõngade värvid moodustasid sel sõrmkindal omamoodi maastiku, mis rääkis omal kõige loomulikumal moel hoolimisest. Asju ei visatud siis ära, vaid paigati. Kusjuures paikamine ei tähenda üksnes asjade kasutusea pikendamist, vaid annab märku oskusest hoida. Need, kes oskavad paigata oma kinnast, saavad ka inimsuhte lappimisega hakkama. Liiga kiiresti lendab kõik tänapäeval prügikasti, liiga kergesti loobutakse. Nii tundub lihtsam. Kuid kas see pole lühinägelik?

Andku Looja meile tarkust ka tänavusel hingedeajal midagi või kedagi paigata, lappida, kokku sõlmida, korda teha, alles hoida. Siis oleme elusamad ja rõõmsamad nii ihu kui hinge poolest.

Väärikate kogu külastab Paistut

Viljandi valla Väärikate Kogu külastab 7. detsembril Paistu sotsiaalkeskust, Paistu raamatukogu ja Paistu rahvamaja.

Kavas:

10.00 - 10.30 Paistu sotsiaalkeskus ja varjupaik - Margit Aab.

10.30 - 11.00 Paistu raamatukogu - Vivika Virgu.

11.00 - 11.30 Paistu rahvamaja ja noortetuba - Gertu Viilask.

11.30 - 13.00 küünalde kaunistamise õpituba,

omaosalus 5 eurot - Gertu Viilask.

13.00 - 13.30 Lõuna.

13.30 - 14.00 Üllatusesineja.

14.00 - 14.30 Kokkuvõtte möödunud aasta tegemistest - Ly Kirt.

Osalemisest palume teada anda
tel 53505083 või
lykirt58@gmail.com (Ly Kirt).

Seekord oma transpordiga.

Luuletused Viljandi vallale

Viljandi vald 10

Rahvusvahelisel luulepäeval (31. märtsil) kuulutasid valla raamatukogud välja luulevõistluse "Viljandi vald 10", millega raamatukogud soovivad õnnitleda Viljandi valda 10. sünnipäeva puhul.

Luulevõistlusel oli võimalik osaleda 31. augustini ning konkursile laekus kokku töid kaheteistkümnelt sulesepalt. Noorim luulesõber, kes oma loomingu konkursile saatis on 17-aastane Viljandi Gümnaasiumis õppiv neiu ning vanim osaleja 86-aastane vanahärra Viiratsist, kes tõi Viiratsi raamatukokku terve kaustikutäie enda kirjutatud luuletusi.

Oli teisigi osalejaid, kes saatsid võistlustulle rohkem kui ühe luuletuse. Viljandi valla raamatukogude juhid ja kommunikatsioonijuht ning mulgi keele ja kultuuri spetsialist, ajalehe Üitsainus Mulgimaa ja Rahvusringhäälingu Mulgi uudiste toimetaja Kristi Ilves ning Viljandi Valla Teataja toimetuse valikul ilmuvad valla 10. sünnipäevaks kirjutatud luuletused Viljandi Valla Teatajas, et kõik lehe lugejad saaksid luulelisest kingitusest osa.

Erika Lond, Viiratsi Rahvaraamatukogu direktor

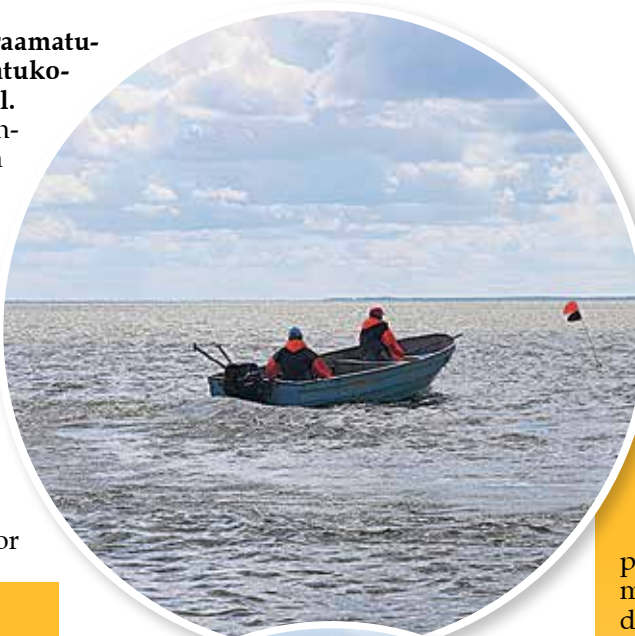
Mari Karilaid

Olen Viiratsi elanik alates 1974-st aastast ja sealse lasteaias töötasin 46 aastat. Luuletusi kirjutasin juba algklassides. Ilmunud on luulekogumik "Meeleparanduse põik" ning lastele unejutude raamat, luuletusi ja lühinäidendeid. Hetkel täidan auväärt võimalust lapselapsi hoida ja Viiratsi Rahvamajas lasteringi juhendada. Rahvamajas täiendan ka oma käsitöö oskusi. Ilukirjandus ja luule on ikka ja alati südames.

"Viljandimaa vald"

Kirikus kord loa sain minna
üles torni tippu.
Päris ligi otse sinna,
kuhu kukk kord kippus.
Vastu vaatas Fellin lahkelt
igast ilmakaarest.
Seletusi jagas tahvel,
kus kõik linna aarded.
Aga lisaks kaeda tahtsin
Viljandimaa valda,
ümber linna kes peab vahti,
järve pistes varbad.
Endalt mitu korda nurun:
üttele, kus on Sultsi?
On too koht seal kaugel Kingu,
kuhu jääb siis Tusti?
Mida uut on Vanamõisas,
elu kuis läeb Luigal?
Aga nüüd ma rõõmust hõiskan -
vaata, seal on Uusna!
Leiab ehk mu näpupliatsi,
kus on Taganurga?
All siinsamas on mu Viirats,
aga kus on Surva?
Silm ei näegi, kus on Mustla,
aita, issa meie!
Ei ma tea veel, kus on Maltsa,
see seal vist on Leie.
Mitu silda on Roosillal,

mõis kas Vana-Võidus?
Tõrrekiilla millal sõidan,
juba veidi kõigun ...
Külalid on üle saja
Viljandimaa vallas.
Jalge alla maad on vaja,
lähen trepist alla ...
Igal perel olgu kodu,
kuhu hea on minna.
Vahel võime pikas roodus
sõita hoopis linna!

Toimetusele: Meil õnnestus selles lehes siiski kõigilt autoritelt vähemalt üks luuletus avaldada. Edaspidi vaatame, ehk tekib võimalus kõik luuletused ajapikku lehte panna. Toimetus tänab kõiki autoreid, kes luuletusi saatsid ja žürii liikmeid, kes oma hinnangu andsid. Luule juures on fotod kaunist Viljandi vallast.

Erna Kukk

Sündisin 1953. aasta 7. augustil Tõrva linna sünnitusmajas. Seega mulk mis mulk! Elan Jõksi talus, Pahuvere külas, Viljandi vallas vanavanaisa ehitud majas. Jõudsin siia tagasi 1982. aastal.

Mu juured on hargnenud Karksi kandist Penuja-Tuhalaane kaudu Holstreni välja.

Üks vanaema kõneles Karksi murdes, teine Paistu piirkonna murret. Eks sellest lapsepõlves kuuldust jäi mullegi midagi külge. Tööelu algas Paistu haiglas meditsiiniõena, praegu olen pensionär.

"Mõtisklus"

On vähe neid, kes koovad vaipu, kirivöösid, sukki, sokke, allergiat toob tänapäeval villalõnga karedus.

Heimtalid kuid soositakse kangastelgi, kraase, vokke, ehkki segab end me ellu tehisintellekt, uusarendus.

Me külaes detsembris kuusepuud on jõulusädeluses, seda valgust kiirgub Ramsil, Meleskis ja Marjamäel.

Nimistu saab väga pikk, et kahtlen selle pädevuses... Aga talvevõlu pakuvad veel suusarajad, uisujää...

Kui vabadus pääseb jäävangist Võrtsjärve vetele, Ohne voolude kaudu lähetab Veisjärve muistset võlga...

Kalamees kohendab võrkusid, sõuab kui paadirektele, esimest kevaduhhaad kalarestos meist keegi ei põlga.

Veel jagub metsi, soid ja allikaid, kust toitub puhas loodus, rohetamas oras, õitseb rapsi- maisipõlde, karjamaid...

Pinnas metsaserval, kraavipervel lilleniiduks soodus, pakub metsavälu tedrekukkedele laiu mängumaid...

Ja Võidutuli sütitab jaanikulõkkes Kolga-Jaanis, Saarepeedil, Oiul ning Kärstnas suureks külade suvetralliks.

Ullatage käed, Mäeltküla, Vanause, Pahuvere! Peame teid kõiki, (E)es- ja (T)aganurga omad, ühtmoodi kalliks!

Kaks kihelkonda uhket Mulgimaad ja kanget mulgi vaimu jäävad valla piiridesse, nimelt Tarvastu ja Paistu.

Väärtustame vanu kombeid. Läbi nende saame aimu, kuidas tollal elati. Mulgi murdekeele kaudu teritame vaistu.

Kül` nüidki tetäs` karaskit ja süüväs küdsäkaali, sii ol` vanast` pühabene süük, ku aa oliv` kasine.

Es juuva limmunaadi, sai pal` t apendedu taari, tüü tetti käsidsi, vast il` lemp tulliv` vil` läleikusmasine.

Kuid nüüd ma palun siiralt kõigilt andeks kui teie kodupaik jäi luules mainimata.

Aeg määramatu kulukuks aruandeks, et kõik me külad riimidega katta!

Tiina-Maria Steinberg

Olen sündinud Tallinnas, aga mu varased lapsepõlveaastad möödusid Mõisakülas. Minu juured asuvad sügaval Viljandimaal – see on mu esivanemate põlvkond kodupaik. Oma esimesed luuletused kirjutasin algkoolieas. Olen välja andnud kaks luulekogu: "Aratundmine" (2015) ja "Mälestuste aed" (2018) ning kaks laste luuleraamatut: "Naerusuu" (2019) ja "Rõõmurull" 2020, samuti kaks lasteraamatut: "Kraaksataja pere lood. Kraaksu esimene suvi" (2021) ning "Rott Rudolf ja Lumehelbeke" (2022).

"Räägi, vana remmelgas, räägi"

Räägi, vana remmelgas, räägi
muistsete päevade mälestusi
Sositad aegade saladusi
kui ainult mõistaks su pajatusi

Luba, et istun su varju alla
lasen end vaimusilmas kanda
mu esiisade kodutallu
ja tunda ta põldude sulnist hõngu

Näen väikest tüdrukut heledas kleidis,
kellest sirgus kord imetlusväärne neidis
Näen altari ees seismas pruuti ja peigu
andmas töötust, mida nad iial ei murdnud

Näen päikest kuldavas viljapõlde
nende kohal lendlemas pääsulinde
õuel ringi jooksvaid vallatuid põnne
tajun lihtsates asjades nõnda suurt õnne

Kertu Kändler

Olen 17-aastane gümnaasist, kes õpib Viljandi Gümnaasiumis humanitaar- ja kunstisuuna 11. klassis. Seevastu minu elukoht asub hoopiski Põhja-Sakala vallas, Kõpu kandis. Kuna ma olen suur luulehuviline ning võtnud kirjutamise endale südameasjaks, siis köidavad mind paljude luulevõistluste kuulutused.

Nii oli ka selle konkursi puhul, tahtsin ennast taas kord proovile panna ning sobrada oma mälus, et tuua seoseid kohtadega, kus olen käinud ja mis ka kuuluvad Viljandi valda.

"Viljandi vald"

Päikesesoe tee meelitab Viljandi valda
murrat üksikuid tükke südamest
nii nagu ajahammas on purenud Uusna mõisa
kus nõrgub minevikku vajunud siniveri
pudeneb kübeke arhaisust
meie pärandkultuuri
kust inimesed on otsinud oma armsaid juuri
Vahel õueterassil joon tassikest teed
kus kodune siirus aurab üle pea
kirja saavad jälle mõned luuleread
üksikuid pilke saadan Viiratsi mäele
kust keset talve üles joostud sai
soojendades üles jäisust hinges
ja mõeldes kurblikke mõtteid
Pole ju vald kehvem linnast
kus käsikäes rahvas ümbritseb Viljandi linna
siin pole olnud kunagi taevasilm loojas
isegi siis kui linn maha põles

kus paadimees järvel sõidutab koduseid
oi, see oli ammu
tiivad harali ajas ja riismed kokku riisus
olime siin
kuid siis veel mitte ühtsena
igaiüks omaenda haldusüksusena
nüüd öösiti kiinka otsast
heldimusega vaatame linnatulesid
ning usume imesid
Vallal on oma õiesüdamik
mis sõõrjalt ringi õitseb
kümme kroonlehte juba magusalt lõhnab
nüüd tuleks puhuda küünlad tordilt
ja soovida mõned soovid
kuid ärme kustuta seda leeki
las eluküünal põleb
säriseb veidi
vähemalt on elanikel oma kallis koduvald
kus soojust tunneb igaihe tald

Antu Ott

Olen noor pensionär. Elan nii Oiul, Leies kui vahel Tossu talus. Abielus ja kahe tütre isa. Vaba aega veedan Võrtsjärvel. Elatud umbes kolmandik elust, terve nagu purikas.

"Kümmekond aastat Viljandi valda"

Sattunult uitmõtte ulmade teele
mul meenumas aja aastate keele
Viljandi ümbruse väikesed vallad,
nüüd saanud Viljandi suurvalla alla.
Väikesed vallad, väikesed mured,
suuremal vallal suuremad kured
suudavad valla vast lastega täita,
Leiegi koolis et tuled taas läita.
Näeb ümber me valla angerjajärve,
Soomaa eri aastaegade värve,
põhjas kuskil kõrgumas Pandivere,
idas sooluhude Emajõe ere.
Võid teha samme kiireid ja pikke,
ei enam oma valla elanikke
nägupidi tõega tunda ei suuda,
vallaleht elu lihtsamaks muudab.
Vaiblas kalakohvik avanud ukсед,
Oiul peagi iglude südametüksed,
õeldakse ääremaa, elame ikka,
et Viljandi vallaga teed käia pikka.

Merike Tulp

Viljandi vallaga seob nii sünni-, elu- kui ka töökoht. Parim paik on oma kodu Kivilõppe külas, parim töö on töö laste ja inimestega Tarvastu Lasteaias. Suurim rõõm on lapselapsed, keda kallistades mõtlen alati: "Et kestaks rahu!"

“Idanaabriks on Võrtsjärve veed”

On jõukas me küla, meil talusid ohtralt ja vähe on kohti, kus hingelistki ei kohta. Õu tühi täna Päidul ja Kivimurrulgi vaikus, kuid Utult ja Tagametsalt hää laugele kaigub. Rüssal elu on vilgas, Uue – Räbi ettevõtlik, Simmi talu koos Liivakuga kiirendavad galoppi. Sepa talu palkmajas linn puhkamas on hetkes, kõrval Mikul satud aasale, meel niiduõite küttes. Käid Allikult läbi, võtad koha ja särge, Matsi – Andres pakub kohvi, Kivimatsilt saad kärke. Veskil täna on puhkus, hingepidet koht pakub, Majori õuel on lapsed ja koergi veel haugub.

Tublilt toimetab kohaga Läniko rahvas. Hoolivad juurtest, on tegusad, vahvad. Kõrou Kalevi ja Kivi, et tulija ei eksiks, Tamme – Tooma oma ilus Matsimärdile on seltsiks. Mõrul puhkuseks mõnus. Käib Kullamäel elu ja Tõnuril, Kaldal on sageli melu. On Roosil mets vaikne, huikab öökull Roosioiel, Roosihärmal titekäru, Roosijaagul pidu öitel.

Külalt talveks saad varuda vaarikaid kappi või angerjaid purki, kui välja käid pappi. Või hoopis mesi tee meele sul heaks, ka seda saad siit, et sa siis teaks. Ja kui haigeks sul jääb mõni loomake meie külas just elabki loomade tohtrike. Lisaks saad lõbusalt ratsagi sõita, hobustega tegeldes on ainult võita.

Külalt leida võid memme nii usina, kõbusa, kes vardaid veeretab ja sokke koob lõbusaid. Võid üllatuda, teel kohata prouat, kel näpud nii nobedad, au sees käsitööd hoiab.

Siin koged, kuis kangastelde klõbin teeb õnnelikuks daami, kel vaiba kudumine käsil. Või soovid sa hoopiski pidada pidu, meilt tellida võimalik toite on sadu. Ja siis kui sul eriti hästi veel veab võid pillimeest küsida, keegi ikka ehk teab. Või soovid sa ennastki laulu sisse kord seada, teeme sedagi, anna aegsasti teada.

Või oled nii traksik, et pallimäng sobib meil külas mitu peret, kel sport rohkem kui hobiks. Veinitalugi leiad, saad siidrist sa sõõmu, mis kääritatud kogu rahvale rõõmuks.

Kui kõnnid ürglooduse rahu või tuules käid ära legendi, Vanapagana juures. Ja torni kui ronid, pilk puhkab maa ilul, silm laugele seletab - no tõesti on ilus.

Kui leiad teelt kivi, millel riste on kolm siis tea, koht kalmuks Rootsi kindralitele on. Kui suurem on huvi, mis olnud ja oli astu läbi sa Simmilt, süüta kalmistul tuli. Mõtiskle hetkeks ja teatmealikaist uuri, mitmetel kuulsustel meie külas on juuri. Kui soovid nõuannet, mida vaimutoiduks võiks haarata, meilt teadja leiad, aitab filmi sul valida.

Või kae Matsimärdile, loe kiviselt pinnalt, kuis meelele siin eestlus kõrgeimas hinnas.

Külas mägesid pole, künkaid leida võib mitu kõige tähtsamat nimetame me Kivijaagu kinguks. Kuid ojade nimesid sa jäta hästi meelde, võid sattuda Suupa, Soe või Kivilõppe veerde. Kui hästi sul läheb, leiad Suupast sa ranna Nii kirjas on kaardil, mis maa- amet sulle annab. Kindel on see, et Suupa nuk- kan näkib kala Ja Annikoru nukast leiad Suupa sohu sa raja.

Nüüd saidki sa tea- da, mis küla on see, kus lõppevad kivid ning algavad veed. Jah õigesti mõistad, Kivilõppe on see ja idanaabriks meil uhkeks on Võrtsjärve veed.

Hannabel Dreving

Olen 22 aastane, te- gutsen ilumaailmas ning ilu on mind igal sammul alati paelunud. Minu lapsepõlv ja varasem noorus möödus Meleski külas ja selle paiga vólust räägib ka luuletus. Hetkel elan Viljandi linnale pisut lähemal, kuid kannan alati hinges seda ilu, mis peitub minu lapsepõlvekodus.

“Mu noorus”

Koduteel kihutan, sirutan käed Lasen tuulel läbi sõrmede voolata Juuksed on silmil, kuid ometi näen Hetki mida võimalik pimesi hoomata

Kannan neid kaasas kui elu näib raske Ja silmilt on pühitud viimnegi sära Korra-kski pilvi mul vaadata laske Ja kogeda hetki mil tunnen end ära

Mu noorus on heinapallide lõhnas Ja sirelisinas ja rabas ja soos Järvevees mis soojust veel õhkab Kui päevane kuumus on langenud koost

Nii armastan päikest mis putukaid püüab Ja kiirte vahele võrku nad koob Oma kodu mis ikka mu südame võidab Ja hinge lendleva rahugi toob

Rosalie Raimo

Olen lapsena palju aega Viljandis ja Viiratsis veetnud oma ema ja vanaemaga. Elu tõi mind siia iseseisva elu alguses tagasi. Siin kasvavad nüüd ka minu kaks last. Armastan kirjutada, elada. Tegelen nõustamise, vaimse tervise- ga ning kõige muuga, mis parajasti rõõmu teeb.

“Koduvald”

Ei iial suures ilmas ma, nii sinist taevast näha saa Ja lapse jäätismusta suud, keset mänguplatsi uut

Ei miski suurem mulle anna, mis kodumets meil endas kannab Kuis turvaliselt külateel, saab järgminegi lapski veel sõita rattal, kelgul pikal koduküla ootab ikka

Kui ka mureks töö ja päev, abi oma külas näed Lasteaed ja kool ja trenn, kodu kõrval tiigirenn

Jah, ei miski tee mul sooja seest, kui naervad lapsed metsateel, kui rätis prouad poe ees ja lahked kiisud, käpad vees

Luule Tiirmaa

Tänases Viljandi vallas olen kasvanud ja koolis käinud. Vanemad panustasid samal ajal oma tööga selleaegse Paistu kolhoosi/ valla edusse. Elan naabervallas, Põhja- Sakalas, aga käin igapäevaselt siia valda tööle: olen eripedagoog oma kodukoolis.

“Ilus(tamata)”

Kae, või vallal aastaid kümme! Milline võib olla tal sünnipäevatunne? Tunne saab tal olla justkui poisiklutil, kel aastaid sama palju ja kes koolihoovis teeb patsist-tõmbe-nalju. Sel klutil peagi käidud on üks aste põhikoolist, kuid käia jääb veel kaks, kui haridusest hoolib. Ses vanuses on vallaga just täpselt sama lugu: lugemine läheb juba - ei saa ette heita; kirjutab ka raasuke, kuid vigu ei saa peita; korrutab ja jagab, lahutab ja liidab, semudega meelsalt digiaega viidab. Tekstülesanded, raamatud ta teevad üsna saamatuks. On vallas spetsialiste hulk: neid tuleb ja ka läheb. Kui tuleb, lubab taevast tuua valda taevatähed. Kui läheb, pole öises taevas neid oluliselt vähem. Siiski hea, kui koht on täidet, seda me ei salga. Vallamaja vana läheb – ehitustöö algab! Vald on vald, mis seal siis kosta – kombed nii, kui kõigil. Kindlasti on neid, kel leiva peal on võigi. Imestada pole mõtet küllap selle üle, et tihtilugu koerusi me “kluti” käisest tuleb. Vanus alles selline, et vastutust ei võta. Kui juhtub, et on vesi ahjus, siis kodu poole tõttab. Memm küpsetab just, avab ahjuust ja keelatab pesema käsi. Poliitilisest pirukast saab rammu see, kes rahvatahtest väsin d. Tegelikult pirukat võib igauks ju maitsta, kui mõistab valimiste ajal õiget huvi kaitsta. Koolipoiss ses vanuses ei ole iseseisev. Kui aastaid juba 17, saab asi hoopis teiseks. Siis memme musist väheks jääb ja paps ei tule kooli, vaid karmilt ütleb poisile: “Nüüd ise sa ka vastutad – see näitab, et sa hoolid.” Ühtviisi elutarkust kogub nii koolipoiss kui vald. Ehk tagab võimaluse see, et kindlalt maas kord kand.

Taustaks: Eestis läheb laps kooli reeglina 7-aastaselt. 10-aastane on ta 3. klassi lõpus (1. kooliastme lõpuks). See teadmine on lugemisel toeks.

Peeter Parts

Kolga-Jaanist

“VILJANDI VALLALE”

Meie lipu värvid kolla valge sinine need on vahvuse märgid väljavõidet vabadusest Koidu täheks imeline linaõis fookusesse läheb lootust anda võib Omakorda muistsest Sakalamaa hiilgusest Esivanemate suistest valgeist sini mustadest Jagab rohkelt aastit kauneid koduvallale viljarikkal Viljandin kalevite rannale

Heino Vabarand

86-aastane vanahärra Viiratsist.

“Salmike”

Valla piirides loodusilu nii palju, olgu kevad, suvi, sügis või talv. Vaata ümbrust - näed kõikjal looduse võlu ja elu, mis päevade askeldust täis. See on me väikese kodumaa täius, mis annab kõigile elujõu.

Eve Poolakese

“Lootus”

Kui tabab sind mõte hea, siis haara kinni sellest sa ja kinnita see enesele ankruks hinge. Et kaotsi see ei läeks et tuulde su teerada ei kaoks, nõnda LOOTUSTKI sa näed.

Vali välja oma lemmik

Viljandi valla 2023. aasta kaasavasse eelarvesse laekus tänavu 12 ideed, mis kõik pääsesid ka rahvahääletusele. Hääletamine algab 20. novembril ja lõpeb 4. detsembril.

Hääletada saab elektroonselt

VOLIS keskkonnas aadressil volis.ee. Kui sul puudub omal elektrooniliselt hääletamise võimalus, saad seda teha Viljandi valla raamatukogudes nende lahtioleku aegadel.

Raamatukogudes on võimalus

tutvuda ka kõigi esitatud ideedega.

Hääletamiseks pead olema 20. novembri seisuga vähemalt 16. aastane ja rahvastikuregistri järgi elama Viljandi vallas. Iga hääletaja saab hääle anda kuni kol-

me erineva, endale meelepärase ettepaneku poolt. Paber kandjal hääletada ei saa.

Ideedega saab tutvuda ka valla kodulehel viljandivald.ee/kaasav-eelarve-2023/2024 ja keskkonnas volis.ee.

Siit leiata kaasava eelarve rahvahääletusele pääsenud ideede lühitutvustused.

Ülevaate koostas

Liia Sirel

kogukonnatöö spetsialist

Hendrikumõisa külatee mustkatte alla viimine

Idee esitajad: Alar Tiganik, Andres Kahu ja Ülo Tuvi.

Eeldatav maksumus: 50 000 eurot.

Projekti eesmärgiks on Hendrikumõisa küla ja Paistu vahelise (Paistu-Kihu tee) ca 1,1 km pikku kruusakattega teelõigu viimine mustkatte alla. Teelõik asub kahelt poolt alustatud mustkatetega teelõikude vahel. Tegevus parandaks Hendrikumõisa, Intsu küla ja teiste teed kasutavate kinnistute omanike ning kohapealsete elanike liikumistingimusi, aga lahendaks ka teeäärsete majapidamiste suvisel ajal murekohaks oleva tolmuereostusprobleemi. Teed kasutavad ka piirkonnas elavad lapsed kooliteena ja kohalikud elanikud Paistu asulasse liikumisel.

Kalmetu Kooli õuesõppeklass-bussiootepaviljon

Idee esitaja: Karin Mägi

Eeldatav maksumus: 45 000 eurot

Kuidas saada noori õue värsket õhku nautima? Vastuse annavad noored ise – atraktiivse kutsuva õuealaga, mille loomisel rakendatakse noorte endi ideid. Idee on luua Kalmetu kooli rohealale kompaktne õuesõppeklass-bussiootepaviljon koos välitingimustesse sobilike pinktoolide ja kiikpinkidega. Idee peaeesmärgiks on Kalmetu kooli asukoha teadlikum kasutamine õpikeskkonnana, mis soosib nii avastusõpet, õuesõpet kui ka terviseendust iga ilmaga. Kaaseesmärgina luuakse turvalised bussioote võimalused kõigile ühistranspordi kasutajatele. Projekti tulemusena valmib õpilasesinduse heakskiidul piisavalt suur õuesõppeklass, kus on hea õppida, sündmusi korraldada, mõnusalt vaba aega veeta ja ka koolibussi oodata. Õuesõppeklassi disain sobitub hästi koolimajaga, sisaldab vajaduspõhiselt teisaldatavaid seinu ning õppetöös vajalikke laudu-pinke. Õuesõppe klassi juurde on planeeritud ka õueraamatukogu ja kiikpingid, mis muudavad paiga huvilistele veelgi kutsuvamaks. Idee on kogu piirkonna ühiseks väärtuseks, sest koolimaja on kujunenud Tänassilma kogukonna keskuseks.

KoosistumisKohad Viiratsi, Mustla, Ramsi ja Kolga-Jaani alevikesse

Idee esitaja: Viljar Lohu

Eeldatav maksumus: 40 000 eurot

KoosistumisKoht, sest vahel piisab, et lihtsalt koos istuda! Projekti eesmärk on rajada Viiratsi, Mustla, Ramsi ja Kolga-Jaani alevike mänguväljakute lähedusse tänapäevased terrasspingid – kohad, kus saab mugavalt koos viibida, kohtuda või niisama hängida ja tšillida. Tegemist on visuaalselt tänapäevaste ja kvaliteetse puiduga viimistletud alla 20 m² ehitusaluse pinnaga rajatistega, mis paigaldatakse ilma vundamendita. Terrasspingid on valgustatud ja varustatud pistikutega mobiilseadmete laadimiseks. Samuti kuuluvad komplekti disainilt ühilduvad prügikastid jäätmete liigiti käitlemiseks.

Kärstna küla madalseiklusrada

Idee esitaja: Rein Anton

Eeldatav maksumus: 33 000 eurot

Projekti eesmärgiks on Kärstna spordihoone territooriumile rajada laiale vanusegrupile sobiv madalseiklusrada. Hetkel asub spordihoone maa-alal rannavolle plats, skatepark ja väike mänguväljak. Seiklusraja asukoht on kõigile huvilistele piiranguteta ligipääsetav ja kasutatav, maa-ala servas on ka parkla. Madalseiklusrajale on planeeritud 11 erinevat elementi, üks osa sellest on trosslaskumine. Kuna seal suuri puid ei kasva, siis ehitatakse rada tehispõstidele. Tulenevalt sellest oleks seiklusrada väga kompaktne ja kasutatav ka sõpradega üheskoos – üksteise tegevused on kõigile hästi nähtavad.

Holstre maastikuratta rada ja trosslaskumine

Idee esitaja: Holstre Külaselts

Eeldatav maksumus: 30 484 eurot

Holstre Külaselts soovib mitmekesistada noorte võimalusi aktiivselt värskes õhus vaba aega veeta. Kohalikkude mänguväljakut on järk-järgult arendatud ja toodud sinna erinevaid mänguvahendeid, aga kunagine menukas atraktsioon, trosslaskumine, on jäänud mänguväljaku eelarvest välja, siis nüüd oleks aeg see tagasi tuua. Maastikuratta raja ehitamiseks annab Holstre koolipargis olev künklik pinnas soodsa võimaluse. Siin oleks see nähtav nii omadele kui ka külast läbisõitjatele ja kasutatav kevadest sügiseni. Õpperada on mõeldud peamiselt lastele ning algajatele ratturitele, kes on peatselt sisenemas liiklusesse. Rada sisaldab liikluses eettulevaid takistusi, õppeelemente ning lõbusaid komponente. Kindlasti annaks see koolinoortele motivatsiooni rattaga kooli tulemiseks, et vahetunni või pärast tunde rajal oma oskused proovile panna.

Mustla madalseiklusrada

Idee esitaja: Silja Sild

Eeldatav maksumus: 50 000 eurot

Projekti idee on muuta Mustla laululava pargiala tõeliselt elamusterohkeks keskkonnaks nii lastele kui täiskasvanutele. Mustla madalseiklusrada pakub piirkonna inimestele uusi võimalusi värskes õhus vaba aega nautida ja aktiivselt liikuda. See rajatis muudab pargiala tunduvalt atraktiivsemaks ning annab ka õpetajatele suurema võimaluse viia läbi õuesõpet. Mustla madalseiklusrada täiendab suurepäraselt olemasolevat laste mänguväljakut ja skateparki ning loob võimaluse seni kasutamata jäänud pargi avastamiseks. Projekti käigus ehitatakse seiklusrada, kuhu lisatakse erinevaid takistusi, tasakaaluradasid, laskumisi ja kiik. Madalseiklusrada on planeeritud ehitada pargi puude vahele ja maast just nii kõrgele, et poleks vaja kasutada turvavarustust ning ei tekiks kukkumisel vigastuste ohtu. Seiklusrajal ronimine arendab tasakaalu ja koordinatsiooni, tugevdab lihaseid ning soodustab tervislikke liikumisharjumusi. Iga ronimiskogemus pakub positiivset eduelamust ning aitab arendada osavust.

kaasava eelarve idee!

Mustla skatepargi uuendamine

Idee esitaja: Deena Mäger
Eeldatav maksumus: 50 000 eurot

Mustla skatepark on rohkesti kasutamist leidev objekt. Skatepargis treenivad ning võistlevad Tarvastu piirkonna lapsed, noored ja täiskasvanud, park on avatud kõigile ekstreemspordihuvilistele. Kahel aastal on Tarvastu noortekeskus korraldanud Mustla skatepargis Tõuksi-Kooli, mille tulemusena saavad Viljandi valla noored osaleda oma lemmikalal Eestimaa suvemängudel. Varasemalt on toimunud suviti ekstreemspordivõistlused (bmx, rula ja tõukeratas). Skatepargi uuendamise projektiga on plaanis välja vahetada kõik rambid. Kuna skatepark on juba üle 10 aasta vana, siis on elemendid kulunud, kandvad konstruktsioonid amortiseerunud ning skatepark on kasutajatele ohtlikuks muutunud. Idee elluviimine on väga vajalik, sest parendab tunduvalt ekstreemspordi huviliste võimalusi treenimiseks ja võistlemiseks ning lähtub kohalike noorte soovist. Kogukonna noored on näidanud valmisolekut, et aidata kaasa ideed edukalt ellu viia.

Uusna seiklus-sportilinnak kogu perele

Idee esitaja: Reelika Oras
Eeldatav maksumus: 50 000 eurot

Uusna seiklus-sportilinnak saab olema multifunktsionaalne väljak, kus jagub tegevusi nii lastele kui nende vanematele. Planeeritav sportiväljak koosneb seiklusrajast, mängulinnakust, jõulinnakust ja kiigest ning asub Uusna külamaja lähisel, olles kõigile kergesti ligipääsetav. Lapsed veedavad palju aega ekraanide taga, kuid seiklus-sportilinnak meelitab noored õue, kus tegutsedes kasvab laste liikuvusaktiivsus ja üldkeheline toonus, mis omakorda tähendab, et lapsed on palju tervemad. Aktiivse liikumise huvi kasv on eelduseks, et valla noortest sirgub noorsportlasi. Väljaku multifunktsionaalsus loob võimaluse peredel üheskoos kvaliteetaega nautida, sest lapsevanemad on kaasatud laste tegevusse sportiväljakul, samal ajal ise jõulinnakus füüsilist trenni tehes. See aga annab omakorda hoogu pere ühtsustunde tugevnemisele ja omavahelisele suhtlusele. Kasvab ka kogukonnasidusus, sest loodaval seiklus-sportilinnakul saavad kokku erinevate piirkondade elanikud, mis on soodustav tegur kogukonna kontaktvõrgustiku loomiseks. Lisaks eelnevale toob väljak kasu Uusnas asuvasse lasteaia rühmale, kes saab seiklus-sportilinnakut kasutada liikumistundide läbiviimisel ja õuesõppe eesmärgil. Uusna piirkond hõlmab Uusna, Tusti, Saareküla, Mähma 1, Kuudeküla ja Vasara küla – kõik nende külade toredad pered on kasusaajateks piirkonda rajatavast seiklus-sportilinnakust.

Suislepa matkarada

Idee esitaja: MTÜ Suislepa Kultuuripärand
Eeldatav maksumus: 42 240 eurot

Projekti idee on taastada Suislepa külas Õhne jõe ääres asuv terviserada. Rada on ehitatud aastal 2010 ja selle pikkus on 1,1 km ning laius 70 cm. Suislepa küla elanikud on talgute korras oma jõududega terviserada hooldanud, kuid vaatamata sellele on rada kasutuskõlbmatuks muutunud. Rada on kokku vajunud ja kohati ohtlik. MTÜ Suislepa Kultuuripärandi inimeste soov on lammutada vana rada ja ehitada selle asemele uus. Uus rada ehitatakse pisut laiem (80 cm), mis tagaks mugava võimaluse ka noortel emadel lapsevankritega rada läbides ümbritsevast looduse ilust osa saada.

Vandalismikindlad ratta hooldusjaamad

Idee esitaja: Oleksii Kokosha
Eeldatav maksumus: 8 000 eurot

Rattahooldusjaam on mõeldud välitingimustesse ning see on vandalismikindel. Iseteeninduslikus jalgrataste remondipunktis saab pumbata rehve, kohendada sõiduvahendi sadulat ning sättida ratta sõidukorda.

Jaamal on roostevaba korpus ja siit leiab erinevaid tööriistu, mis on kinnitatud jaama sees rippuvate roostevabast terasest trosside külge. Trosside pikkus võimaldab jõuda kõigi jalgratta komponentideni. Trosside kummikate hoiab ära tööriistade takerdumise ja kaitseb jalgratta raami kriimustuste eest. Jaam on varustatud adapteriga käsipumbaga kõigi ventiilitüüpide jaoks. Jaama konstruktsioon võimaldab asetada jalgratta käepidemele, nii et saate ratast parandades hõlpsasti vänta keerata. Maksumus sisaldab 4-5 hooldusjaama.

Vandalismikindlate ratta hooldusjaamade asukohad on hetkel lahtised, kui aga idee leiab vallaelanike toetuse, siis saavad vallakodanikud sõna sekka öelda ka hooldusjaamade asukoha valikul.

Topiaaride park

Idee esitaja: Oleksii Kokosha
Eeldatav maksumus: 20 000 eurot

Esitatud ettepanek hõlmab kolme kunstmurust figuuri, mis leiab idee võidu korral sobiva koha valla avalikus ruumis. Aastaringne avaliku ruumi kaunistamine topiaar kujundite abil on suurepärase võimalus muuta ala visuaalselt atraktiivseks ja huvitavaks. Figuurid on kaasaegse disani lähene misega muutunud tõelisteks kuntsiteosteks, tuues kaasa võimalused luua pargi ja looduslad organiseerituks ja kauniks. Topiaar kujundid on tugevad, ilmastiku- ja vandalismikindlad, olles hooldusvabad ja väga pika elueaga. Topiaaride pargi asukoht on hetkel lahtine, kui aga idee leiab vallaelanike toetuse, siis saavad vallakodanikud sõna sekka öelda ka Topiaaride pargi asukoha valikul.

Viiratsi aleviku discolfi rada ja seikluspark

Idee esitaja: Tarmo Türk
Eeldatav maksumus: 50 000 eurot

Mõte on ehitada discolfi rada ja seikluspark looduslikult kaunisse kohta, Viiratsi aleviku ajalooliste tiikide kallastele. Rajatavad atraktsioonid annavad kohalikele elanikele võimaluse uuel tasemel vaba aja veetmiseks ning toovad piirkonda juurde külastajaid ja spordihuvilisi. Viiratsis on olemas pood, rahvamaja ja parklad, mis toetavad võimalust korraldada siin ka suuremaid üleriigilisi discolfi võistlusi. Discolfi rada on planeeritud tiikide lähiste alates lauluväljakust kuni nõlvani, millelt avaneb kaunis panoraamvaade Viljandi linnale. Rajale paigaldatakse pingid ja lauad, kus saavad puhata mängijad ja mängu vaatajad. Lauluväljaku kõrval asuvasse parki on kavandatud seiklusrada, mis on mõeldud täienduseks kooli õuel asuvasse laste mänguväljakule. Seiklusrajale on plaanitud tegevused lastele ja noortele ning nende vanematele. Viiratsi alevik on Viljandi valla suurim asula ja tömbekeskus. Siinses kasvava elanike arvuga alevikus annaksid rajatised juurde vaba aja veetmise võimalusi igas eas inimestele.

Kaasav eelarve loob vallaelanikele võimaluse otsustada, kuidas kasutada osa vallaeelarvest ja rääkida kaasa avalikes huvides kasutatavate investeeringute tegemisel.

Vallavolikogu 26. oktoobri istungil:

Otsustati:

1. Katkestada eelnõu "Aqva Hotels OÜ taotluse mitterahuldamine ja varaliste kohustuste võtmisest keeldumine" lugemine;
2. vastu võtta Viljandi valla jäätmehoolduseeskiri;
3. vastu võtta Kiini päikeseelektrijaama detailplaneering;
4. tunnistada kehtetuks Kuku kinnistu detailplaneering Vaibla külas;

5. võõrandada otsustuskorras Viljandi vallale kuuluv kinnistu Kase tn 1, Leie külas;
6. taotleda Viljandi valla munitsipaalomandisse Kuressaare külas asuv Säutsu katastriüksus;
7. omandada Taimla kinnisasja omanikult jalgratta- ja jalgte 5 aluse ja selle teenindamiseks vajalik maa;
8. võõrandada Viljandi vallale kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga

Heina tn 2, Viiratsi alevikus.
Arupärimistele vastas vallavanem Alar Karu.
Volikogu kirjavahetus.
Vallavanema informatsioon.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 30. novembril

Oktoobri vallavolikogu istung toimus Viiratsi koolis.

Foto erakogust

Vallavolikogu istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Vallavalitsuse istungite kokkuvõte

31. oktoobri istungil otsustati:

- * Kooskõlastada Tarvastu Lasteaia sisehindamise aruanne.
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 522 "Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruande heakskiitmine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 525 "Viljandi Vallavalitsuse 20.06.2023 korralduse nr 306 "Hajaasustuse programmi taotluste rahuldamine" punkti 1.38. kehtetuks tunnistamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 526 "Katastriüksuse koha-aadressi muutmise". Muuta Mõnnaste külas asuva Uue-Kaldremäe katatsriüksuse koha-aadress ja määrata uueks koha-aadressiks Kaldremaa.
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 527 "Katastriüksuse jagamine ning koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 528 "Viljandi Vallavalitsuse 01.11.2022 korralduse nr 761 "Katastriüksuse jagamine ning koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine" muutmise".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 529 "Rahaliste vahendite eraldamine projekti "Vardi küla Rahetsema piirkonna veevarustus ja kanalisatsioon" kulude hüvitamiseks".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 530 "Peremehe ehitise väljaselgitamine, Kookla küla, Viljandi vald".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 531 "Väikehanke "Raamatute laenu- ja tagastuskastide valmistamine" pakkuja kvalifitseerimine, pakkumuse vastavaks tunnistamine ja pakkumuse edukaks tunnistamine". Tunnistada edukaks Osahing Agrometalltooted pakkumus maksumusega 9 750 eurot ilma käibemaksuta, kui hindamiskriteeriumide kohaselt majanduslikult soodsaim pakkumus.
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 532 "Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korralduse nr 486 "Riigimaale hoonestusõiguse seadmiseks ehitise teenindamiseks vajaliku maa, maaüksusele sihtotstarbe ja koha-aadressi määramine" muutmise".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 31.10.2023 korraldus nr 533 "Ehitise teenindamiseks vajaliku maa määramine ja mu-

nitsipaalomandisse taotletavale maale sihtotstarbe määramine" muutmise".

* Muuta katastriüksuse sihtotstarve maatulundusmaaks ja kinnistu võõrandada.

24. oktoobri istungil otsustati:

- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 490 "Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruande heakskiitmine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 499 "Viljandi Vallavalitsuse 20.06.2023 korralduse nr 306 "Hajaasustuse programmi taotluste rahuldamine" punkti 2 muutmise".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 500 "Katastriüksusele sihtotstarbe määramine". määrata Paistu külas asuva Kiriku tee 14 katastriüksuse sihtotstarbeks 100% elamumaa.
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 501 "Katastriüksuse jagamine ning koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 504 "Katastriüksuste liitmine ning uuele katastriüksusele koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 505 "Väikehanke "Lumetõrje teostamine" pakkuja kvalifitseerimine, pakkumuse vastavaks tunnistamine ja pakkumuse edukaks tunnistamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 506 "Ehitise teenindamiseks vajaliku maa määramine ja munitsipaalomandisse taotletavale maale sihtotstarbe määramine Pikru külas".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 507 "Vallavara koormamine isikliku kasutusõigusega".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 510 "Kääriko lasketiiru detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 511 "Ehitusloa kehtetuks tunnistamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 512 "Vallavara tasuta kasutusse andmine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 513 "Sundvalduse seadmine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus

nr 514 "Peremehe ehitise väljaselgitamine, Veisjärve küla, Viljandi vald".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 515 "Kasava eelarve ettepanekute nõuetele vastavuse hindamise komisjoni moodustamine ja koosseisu kinnitamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 516 "Ramsi Lasteaia "Taruke" hoolekogu koosseisu kinnitamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 517 "Vana-Võidu Lasteaia hoolekogu koosseisu kinnitamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 24.10.2023 korraldus nr 518 "Viiratsi Lasteaia "Rüblük" hoolekogu koosseisu kinnitamine".

17. oktoobri istungil otsustati:

- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 474 "Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruande heakskiitmine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 479 "Viljandi Vallavalitsuse 20.06.2023 korralduse nr 306 "Hajaasustuse programmi taotluste rahuldamine" muutmise".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 481 "Viljandi Vallavalitsuse 20.06.2023 korralduse nr 306 "Hajaasustuse programmi taotluste rahuldamine" punkti 1.28. kehtetuks tunnistamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 482 "Orumäe detailplaneeringu kehtestamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 483 "Katastriüksusele sihtotstarbe määramine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 484 "Ehitusloa kehtetuks tunnistamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 486 "Riigimaale hoonestusõiguse seadmiseks ehitise teenindamiseks vajaliku maa, maaüksusele sihtotstarbe ja koha-aadressi määramine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 487 "Viljandi Vallavalitsuse 04.07.2023 korralduse nr 327 "Sundvalduse seadmine" muutmise".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 488 "Viljandi Vallavalitsuse 12.04.2022 korralduse nr 302 "Koduteenuse hinnakirja kehtestamine ja teenuse osutamise seadmisega seonduvate dokumentide

vormide kinnitamine" muutmise".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 17.10.2023 korraldus nr 489 "Reservfondist rahaliste vahendite eraldamine".

11. oktoobri istungil otsustati:

- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 11.10.2023 korraldus nr 467 "Viiratsi Kooli koolitöötajate koosseisu kooskõlastamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 11.10.2023 korraldus nr 470 "Viljandi Vallavalitsuse 07.02.2023 korralduse nr 76 "Viljandi valla 2023. aasta alaeelarve kinnitamine" muutmise".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 11.10.2023 korraldus nr 471 "Ehitise teenindamiseks vajaliku maa määramine ja munitsipaalomandisse taotletavale maale sihtotstarbe määramine Järtsaare külas".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 11.10.2023 korraldus nr 472 "Vallavara koormamine isikliku kasutusõigusega".
- * Esitada eelnõu "Kiini päikeseelektrijaama detailplaneeringu vastuvõtmine" Viljandi Vallavolikogu oktoobrikuu istungile.
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 11.10.2023 korraldus nr 473 "Ehitusloa andmine".
- * Esitada eelnõu "Hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina tn 2, Viiratsi alevik võõrandamine" Viljandi Vallavolikogu oktoobrikuu istungile.
- * Esitada eelnõu "Maa munitsipaalomandisse taotlemine" Viljandi Vallavolikogu oktoobrikuu istungile.
- * Esitada eelnõu "Vallavara võõrandamine" Viljandi Vallavolikogu oktoobrikuu istungile.
- * Viljandi Vallavalitsus ei toeta eelnõud "Aqva Hotels OÜ taotluse mitterahuldamine ja varaliste kohustuste võtmisest keeldumine".
- * Esitada eelnõu "Viljandi valla jäätmehoolduseeskiri" Viljandi Vallavolikogu oktoobrikuu istungile.
- * Esitada eelnõu "Kinnisvara omandamine" Viljandi Vallavolikogu oktoobrikuu istungile.
- * Viljandi valla kinnisasjadele liita maaribad nimetustega Väike-Reitle ja Rebase. Unametsa külas asuvat maariba nimetusega Villaniidu Viljandi vald endale ei soovi.
- * Viljandi Vallavalitsus ei toetanud 30.05.2023 vallavalitsuse istungil vallavolikogu liikme Ülo Tuvi poolt esitatud ettepanekut "Viiratsi asulasse ujula rajamine" põhjendusega, et Viljandi valla eelarvestraategias puudub

nimetatud tegevus ja rahalised vahendid.

3. oktoobri istungil otsustati:

- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 454 „Pärsti Pansionaadi töötajate koosseisu kinnitamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 455 "Kalmetu Kooli hoolekogu koosseisu kinnitamine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 456 "Nimeliste stipendiumide andmine". Ettepanek on anda välja nimelised stipendiumid järgmistes kategooriates:
- AINO TAMME nimeline stipendium humanitaar- ja kultuuri üliõpilasele;
- VILLEM REIMANI nimeline stipendium hariduse valdkonna üliõpilasele;
- JOHAN LAIDONERI nimeline stipendium määratlemata valdkonna üliõpilasele.
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 457 "Riigihanke "Maagaasi ostmine" pakkuja kvalifitseerimine ja hankemenetlusest kõrvaldamata jätmise, pakumuste vastavaks tunnistamine ning pakkumuse edukaks tunnistamine". Ettepanek on tunnistada edukaks pakkumuseks Elektrum Eesti OÜ pakkumus müügimarginaaliga 2,70 MWh (hinnale lisandub käibemaks), kui majanduslikult soodsaim pakkumus.
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 458 "Väikehanke "Loodimõisa-Oru tee osaline rekonstrueerimine" hankemenetluse lõpetamine.
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 459 "Vallavara koormamine isikliku kasutusõigusega".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 460 "Riigimaale hoonestusõiguse seadmiseks ehitise teenindamiseks vajaliku maa, maaüksusele sihtotstarbe ja koha-aadressi määramine".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 462 "Peremehe ehitise väljaselgitamine, Leie küla, Viljandi vald".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 465 "Kingumetsa detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise".
- * Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldus nr 466 "Niilusoo kohaliku kaitse alla võtmise menetluse algatamine".

Vallavalitsuse istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Kalmetu Koolis käivitus projekt "Jäta mulle tükike Maad"

Kalmetu Kool on tuntud oma mitmekesiste projektide poolest, mis on jagunenud suuresti kiusuennetuse, sotsiaalsete oskuste arendamise ja keskkonnahariduse vahel.

Kui möödunud kooliaasta lõpes mastaapse taaskasutusele keskenduva projektiga "Dress, don't Stress", siis tänavust kooliaastat sisustab veelgi põnevam taastuvenergiale keskenduv projekt "Jäta mulle tükike Maad". Uue projekti sihtrühmaks on 6.-9. klassi noored ning uuenduseks on kaasaanud ka Kolga-Jaani Kooli õpilased.

9-kuulise projekti eesmärgiks on suurendada õpilaste teadmisi energiasektori mõjust kliimamuutustele, laiendada teadmisi taastuvenergia tulevikulähedusest ning arendada ettevõtlikku, kuid samas keskkonnasäästlikku eluhoiakut.

Projekt algas oktoobris õpilaste valdkonnapõhiste eelteadmiste kontrolliga, millele järgnes 2. novembril toimunud kahe kooli roheseminar. Seminari avasid Kalmetu Kooli 9. klassi õpilased energeetikaajalugu käsitleva näidendiga. Vaadati dokumentaalfilmi kliimasoojenemise tagajärgedest, osaleti virgutaval ühisvõimlemisel ning seejärel kuulati külalisesinejaid.

Ökosüsteemist ja selle harrusest Eestimaa rahvusparkide näitel kõneles Keskkonnaameti keskkonnahariduse büroo spetsialist Maigi Säinas ning tänasest energiasektori olukorrast kitsamas ja laiemas tähenduses andis ülevaate Maailma Energeetikanõukogu Eesti rahvuskomitee peasekretär Priit Mändmaa.

9-kuulise projekti eesmärgiks on suurendada õpilaste teadmisi energiasektori mõjust kliimamuutustele. Pildil on projekti tarvis soetatav komplekt.

Ees on ootamas dokumentaalfilmide nädal, V-Motors ja Solarstone ettevõtete külastused, TalTechi ventilaatori ehitamise töötuba ning katsete trimester, kus kinnistatakse oskusi projekti vahenditest soetatavate uudsete õppekomplektidega (vooluringi ja taastuvenergia õppekomplektid, mitme energia mudelautod). Toimub ka esseevõistlus, mille parimad autorid sõidavad kevadel päevapikkusele õpperetkele Kohtla kaevandusse. Projekti lõpuks valmib kooli õuele tähistatud viitadega loodusõpperada ja nutiseadmete laadimisvõimekusega paviljonikatus.

Kõik need tegevused pakuvad

rohkesti võimalusi ainetevaheliseks lõiminguks, mis on ka uuendunud haridussüsteemi üheks prioriteediks. Loodame, et teemade põhjalik käsitlemine aitab paremini mõista kliimasoojenemise põhjuseid, Maa ressursside piiratud ning enda tarbimisharjumuste mõju keskkonnale.

Projekti raames on teoreetilised teadmised seotud sidusalt praktiliste tegevustega, et õpilane julgeks katsetada, eksida ja arendada loovust ka elektri tootmisel. Projekti juhhib Karin Mägi, projekti rahastab Eest riik.

Karin Mägi

Kalmetu Kooli huvijuht

Holstre hariduselu sai 190

3. novembril tähistati Holstre Koolis piirkonna hariduselu 190. aastapäeva.

Hommik algas koolimaja kalistamisega, kus terve koolipeere kogunes kätest kinni hoides ühiselt ümber koolimaja ning seejärel moodustati korvpalli väljakule inimestest 190. Nagu

tellitud sai, saatis sünnipäeva hommikut tõusev päike, mis sai ka drooniga videosse jäädvustatud.

Aktus algas traditsiooniliselt kooli küünla süütamisega, millele järgnesid õpilaste esinemised laulude ja luuletustega. Sõna said kooli direktor, vallavanem

ning kooli õppejuht. Aktuse käigus tänati tööjuubilare ning nelja-viielisi õpilasi. Samuti sai Holstre Kool valla poolt kingituseks huvitava disainiga tool-lauad, mida on võimalik kasutada õuesõppel.

Helen Leesmäe

Holstre Kooli huvijuht

Juubeliaktusel esinesid õpilased laulude ja luuletustega.

Foto: Rain Porss

Tarvastu Muusika- ja Kunstikooli õpilane Petrik Rähn esitab Jõhvi Kontserdimajas oma laulu ise. Foto erakogust

Konkurss "Väike laul suurele lavale" tekitab põnevat ootust

6. oktoobril tuli Kohtla-Järve Gümnaasiumi poolt korraldatavale laulukonkursile "Väike laul suurele lavale" esitada omaloomingulised laulud.

Tarvastu Muusika- ja Kunstikooli õpilane Petrik Rähn esitas omaloomingulise laulu õpetaja Merli Mäevälja juhendamisel. Laulutunnis tegeleti selle laulu koostamisega. Akordide järgnevus oli olemas, sealt edasi ehitati laulule vorm. Koos juhendajaga sai Petrik loo valmis ning see saadeti teele.

Koolivaheajal tuli teade, et Petriku laul on välja valitud

ning 11. detsembril kantakse see Jõhvi Kontserdimajas ette. Petrikul on au ise oma laul ette kanda. Seaded võidulugudele teevad Siim Aimla ning Tõnis Kõrvits ning nüüd jääbki üle vaid oodata, millal orkestriseaded lauludele valmis saavad ja hakkavad pihta proovid. 11. detsembril toimuv kontserdil saadab lauljaid Kohtla-Järve Gümnaasiumi noorteorkester ja Põltsamaa muusikakooli kammerorkestri koondorkester.

Karl Kirt

Tarvastu Gümnaasiumi direktor

Algatuse raames õpiti südamemassaazi tegemist.

Foto erakogust

Toimus koolitus "Sinu käed päästavad elu"

17. oktoobril peeti Tarvastu Gümnaasiumis SA Tartu Kiirabi, Terviseameti ja Eesti Punase Risti poolt ellu kutsutud algatus "Sinu käed päästavad elu."

Algatuse raames õpiti südamemassaazi tegemist ning kuidas kasutada automaatset kehavälisest defibrillaatorit (AED). Spetsialistid vaatasid üle ka Tarvastu Gümnaasiumi AED ning jagasid näpunäiteid

nende kasutamise kohta. Kohal olid vabatahtlikud, kellest osa tuli hommikul meie kooli otse valvest.

Teadmisi õige südamemassaazi kohta jagati 6.-12. klasside õpilastele ja koolitöötajatele. Tõesti – käed võivad päästa elusid!

Karl Kirt

Tarvastu Gümnaasiumi direktor

Kolga-Jaani lasteaia Kingpooli rühm käis põllumajandust kaemas

Mõtlesime, et läheme ja vaatame oma silmaga üle, kuidas Eeriksaare ettevõtetes lood on.

Palusime omale teejuhiks Matiase isa Ivari, kes seal agroomoomi ametis. Reede hommikul bussi istudes ei osanud me keegi arvata, et see õppereis nii vahvaks osutub.

Alustuseks sõitsime kartulipõllule, kus hiigelsuur kombin põllu viimaseid vagusid tühjendas. Lapsed said kombinile ronida ja masinat lähemalt uurida. Ilusa, punase traktoriga said kõik ka põllul sõidutiiru teha.

Edasi sõitsid kartulid traktori kättesse. Sinna sõitsime kartulikoorma järel meiega. Nii suurt kartulikuha kui seal hoidlas oli, polnud meist keegi enne näinud. Siin näitas Matiase isa Ivar meile, mida kartulitega edasi tehakse ja kuidas

nad lõpuks nii suurtesse kui ka väikestesse kottidesse jõuavad ja müüki lähevad. Huvitav oli teada saada, et ka Taffeli kartulikrõpsude valmistamiseks kasutatakse Kolga-Jaani maadel kasvatatud kartulit.

Edasi viis meie retk kõikvõimalike põllutöömasinate juurde, neid põllumehe abilisi oli uudistamiseks tõesti palju ja erinevaid. Kõrgel kombaini kabiinis oli vahva end päris kombaineriks mõelda. Üle said vaadatud ka kuivatid, mida oli lausa kolm ja viljahoidla, kus oli ikka väga palju nisu.

Kõige lõpuks külastasime veel Eeriksaare Väetee pakkimisruumi, kus Miina ema Meeri meile maitstvat sooja teed pakkus ja pisut tee pakimisest rääkis. Oli väga tore ja hariv päev!

Reet Andreson,
Kingpooli rühma õpetaja

Kolga-Jaani lasteaia lapsed käisid ja vaatasid üle, kuidas Eeriksaare ettevõtetes lood on. Foto erakogust

Sipelgapesa ussisõdalased

Leie koolimajas õõbisid septembri lõpul ussisõdalased.

Reservväelased said õõsiti puhata koolimajas ja olid juba ära läinud, kui lapsed lasteaeda jõudsid. Teadmine kaitseliitlastest aga pani lapsed uudishimust keema.

Õnneks tuli reede hommikupoolikul väike rühm Unimogiga koolimaja juurde. Nad olid nõus näitama oma sõidukit ja varustust. Lapsed olid õhinas, et ronida autosse ja autokasti. Kõvemad said proovida selga

ka kaitseliitlaste seljakotte ja leida üles kuulipilduja sihiku punane täpp. Vaatlus oli täiesti ohutu, sest pealik tegi relvad kahjutuks ja aitas lastele seljakotid selga.

Lastel oli põnev ennast proovile panna. Elamus oli suur ja juttu "sõduritest" jätkus veel pärastiseks. Üle pika aja oli koolimajas rohkem saginat kui tavalisel argipäeval.

Roosmary Suigusaar
Sipelgapesa õpetaja

Kõvemad said selga proovida ka kaitseliitlaste seljakotte. Foto: Roosmary Suigusaar

Vaade Heimtali mõisa ringtallis toimunud Anu Raua isikunäitusele "Elumustrid".

Foto: Arp Karm

Elumustrid – lõimelõngad igaühest kõigini

Oma rohkete rollide kõrval – tekstiilikunstnikust õppejõu ja talupidajani – õhkub Anu Rauast armastust ja austust elu, oma maa ja loomise vastu. Ta kõnetab nii kunstis, kirjasõnas kui ka kõneluses, suunates rändama oma mõtetes ja mälestusis. Tema vaibakunstis on kõigel tähendus.

Mäletan, kuidas seisin Anu Raua 75. sünnipäeva eel tema ateljees Käärikul ja uudistasin toonaseks, ERMis avatavaks juubelinäituseks "Isamaastikud" valmivat nimivaipa. Üks vaibal kujutatud motiividest pani mind sundimatult kaaslastele jutustama, kuidas mu lahkunud isa mulle lapsepõlves metsa vahel jalutades alati ütles, et kui õhtul on loojangutaevas roosa, tuleb järgmisel päeval ilus ilm. Nii meenutab ergav päevaveer mulle alati isa. Vaikselt tuppa astunud Anu ütles seepeale, et just selliseid lugusid ta oma vaipadesse koobki.

Tänavu suvel oli neid vaipadesse kootud lugusid võimalik vaadata **Heimtali mõisa ringtallis Anu Raua isikunäitusel "Elumustrid"**. Väljapanekul oli kunstnik Ene-Liis Semperi suu-

repärase näitusekujunduses 60 seinavaipa, mida käis kahe kuu jooksul vaatamas enam kui 6000 inimest üle Eesti. Suur sündmus oli see ka kohalikule rahvale, kes näitust külastas – mõni koguni mitu korda. Seda erilisem ongi tõik, et näitus sündis Anu Raua kodukohas, kus ta on suure armastusega toimetanud ja kogukonnatunnet loonud. Anu sõnutsi oli just see näitus tema enda kodus talle suurim kingitus. Ja ilmselt ka vastupidi.

Mitmed näituse külastajad jagasid kohapeal oma muljeid, mis ilmestavad Anu Raua vaibakunsti tähendusrohkust. Paistab igati paslik anda need edasi nii, nagu need ERMi jõudsid.

Ühel päeval tuli kassa juurde ukrainlanna, pisarad silmis, ja tänas, et näitusel on vaip, kus on kõrvuti Eesti ja Ukraina lipuvärvide. Tegu oli vaibaga, kus on kujutatud kaht merelindu keset merd kivil istumas: üks sinimustvalge, teine sinikollase sulistikuga. Tegelikult on selle vaiba tellinud üks abielupaar – eestlanna ja rootslane –, aga oli see tunne, et see puudutas ukrainlanna hinge, ja saime talle tema rõõmu jätta.

Tudengineiu tuli näitusele koos

vanaemaga. Neiu rääkis, et tema vanaema on ammu Anu kunsti imetlenud ja nüüd on tema jaoks lausa uskumatu elamus kunstnikuga kuraatorituuril isiklikult kohtuda ja tema selgitusi näitusel olevatele vaipadele kuulata.

Näitust tuli vaatama lasteaiaühm Viljandimaalt. Iga laps sai postkaardi ja igal kaardil oli erineva vaiba pilt. Lapsed said ülesandeks näituselt "oma vaip" üles leida. Oli lõbus ja tore.

Üks vanaproua palus meid, kas saaksime teda ja tema abikaasat pil-distada Anu Raua "Pulmavaiba" ees. Proua rääkis, et tema abikaasa põeb rasket haigust ja võib-olla jääb see nende viimaseks ühiseks fotoks.

Oma väärikalt sügavas ja kirkas elutunnetuses on Anu Raud nagu eestlaste südametunnistus, mis meid õrnalt, kuid kindlalt üle ajatelje lõimelõngaks kokku seob. Seda näitab nii näituse "Elumustrid" järelepeegeldus kui ka nelja-aastase lapse soov kuulda unejutuks lugusid Anu Raua raamatust "Kuu ruuduga aken". See ongi põlvest põlve elutarkus.

Maarja Vaikmaa
Eesti Rahva Muuseumi kommunikatsioonispetsialist

Spordipäeval katsuti jõudu palliviskes, kaugushüppes ja staadionijooksus.

Foto erakogust

Naksitrallide spordipäev

Septembri lõpus tähistasid Naksitrallid ühiselt, suure pere-na, liikumisaastat sügise spordipäevaga.

Sellel aastal ühinesid meiega ka Leie Sipelgapesa lapsed.

Spordipäeval osalesid lapsevanemad, kes olid meile suureks abiks ja toeks.

Jõudu katsuti palliviskes, kaugushüppes ja staadionijooksus. Oma osavust näitasid

veel õpetajad ja lapsevanemad lõbusal takistusrajal. Tänutäheks teenisid kõik tänukirja ja helkuri.

Anu Aren

TARVASTU GÜMNAASIUM 180

VILISTLASTE KOKKUTULEK
25. NOVEMBRIL 2023

PIDULIK AKTUS MUSTLA RAHVAMAJAS
KELL 15.00

ÕHTUNE KOOSVIIBIMINE
TARVASTU GÜMNAASIUMIS KELL 19.00

TALOR MADE & SIRET TUULA

DIJAARE ANTON

LISAINFO TARVASTU.VIL.EE

HUGO õigusabi koostöös Justiitsministeeriumiga

Tasuta õigusnõustamine

Abi saamise tingimused:

- sissetulek kuni 1200 eurot üldkõikumises
- sissetulek kuni 2000 eurot lapse õigusi puudutavates küsimustes
- lepingutasu 5 eurot
- 2 tundi tasuta, järgnevad tunnid 45 eurot/tund

Õigusnõustamise raames on võimalik 2 tundi tasuta õigusabi saada võlaõiguse, perekonnaõiguse, asjaõiguse, pärimisõiguse, tööõiguse, täitemenetlusõiguse, pankrotiõiguse ja korteriühistuõiguse õigusvaldkonda jäävate küsimuste osas. HUGO esindused asuvad suurtemates linnades üle Eesti. Nõustamist saab ka videokõne ja e-kirja vahendusel

Registreeri nõustamisele numbril:
+372 6 880 400

Lisainfo HUGO õigusabi kohta on leitav õigusabiplatvormil
HUGO.legal kodulehelt www.hugo.legal

Oktoobri kogukonnapäeva teemaks oli valmisolek kriisideks

Hooaja esimene kogukonnapäev toimus oktoobri algul Viiratsi rahvamajas.

Sel korral olid teemad väga informatiivsed ja räägiti ka kogukondade kriisideks valmisolekust.

Kriisideks valmisolek hõlmab mitmeid erinevaid aspekte ja tegevusi, mida kogukonnad saavad ette võtta, et paremini kriisidega toime tulla. Viljandi vallas on olemas

generaatorid ning ka nendest tehti juttu, lisaks said huvilised generaatorit käivitada ja sealt voolu võtta.

Kogukondade ühised kooskäimised ja aruteluringid jätkuvad ning järgmisel korral saame kokku uue aasta alguses.

Jälgige reklaami!

Liia Sirel
kogukonnatöö spetsialist

Sõeluuringu sihtrühma kuulujad saavad aasta lõpuni uuringule tulla

Tervisekassa tuletab rinna-, emakakaela- ja jämesoolevähi sõeluuringute sihtrühma kuuluvatele inimestele meelde, et kuni selle aasta lõpuni on neil võimalik veel sõeluuringul osaleda. Kui kutset pole tulnud, tasub oma eesti.ee andmed üle vaadata.

“Innustame aegu broneerima kõiki, kes kuuluvad sel aastal mõne vähi sõeluuringu sihtrühma, kuid pole veel jõudnud uuringul osaleda. Üle Eesti on veel igale sõeluuringule aegu saada,” ütles Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna.

Sageli tunnevad sihtrühma kuulujad muret, et nad pole sõeluuringul osalemise kutset saanud. Kutsed saadetakse elektrooniliselt, kasutades selleks eesti.ee teavitusteenust. E-kutse saavad sõeluuringu sihtrühma kuuluvad inimesed, kelle eesti.ee e-post on suunatud oma isiklikule meiliaadressile või märgitud rahvastikuregistrisse. Kui kutset pole meilile tulnud, tuleb eesti.ee keskkonnas oma kontaktandmed üle kontrollida.

“Tervisekassa saadab ka SMS-meeldetuletusi, mistõttu palume lisaks e-mailile ka oma mobiiltelefoni number üle kontrollida. Muidu võib juhtuda, et meeldetuletus läheb valele inimesele, kes tegelikult ei kuulugi sõeluuringu sihtrühma. Oma andmeid üle vaadates saab aga igaüks veenduda, et riik ei saada talle vale inimese teavitusi,” sõnas Suurna.

Novembri alguse seisuga on kõige rohkem osaletud rinna- ja jämesoolevähi sõeluuringul, mille osalemismäär on 54% ja kuhu on end

nüüd ka lihtsam kirja panna. Kui varem sai digiregistratuuri kaudu vaid vähestesse kliinikutesse aega panna, siis praegu on võrreldes aasta algusega oluliselt rohkemad kliinikud digiregistratuuriga liitunud.

Vähem on käidud aga jämesoolevähi ja emakakaelavähi sõeluuringul, kus osalusmäär on vastavalt 46% ja 41%. Kuna sõeluuringuid korraldatakse vaid kindlale vanuserühmale sõltuvalt vähitüübist kahe või viie aasta tagant, on regulaarne osavõtt äärmiselt oluline. Uuringuga on võimalik leida vähieelseid muutusi enne haiguse ja sümptomite tekkimist, mil neid saab edukalt ravida. “Kui mõne sõeluuringu puhul tekib aja leidmisega probleeme, võtke lahenduse leidmiseks kindlasti ühendust Tervisekassa klienditeenindusega numbril +372 669 6630,” julgustas Suurna.

Keda oodatakse 2023. aastal sõeluuringule?

Rinnavähi sõeluuringule oodatakse 50–69-aastaseid naisi

sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971 ja 1973.

Emakakaelavähi sõeluuringule oodatakse 30–65-aastased naisi sünniaastaga 1958, 1963, 1968, 1973, 1978, 1983, 1988 ja 1993.

Jämesoolevähi sõeluuringule oodatakse 60–68-aastased mehi ja naisi sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961 ja 1963.

Rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringut teostavate kliinikute kontaktid ja üle Eesti sõitvate mammograafiabusside ajakava leiab siit: Vähi sõeluuringu kontaktid | Tervisekassa.

Jämesoolevähi uuringul osalemiseks tuleb võtta ühendust oma perearstiga, kes väljastab proovikomplekti. Proovi saab teha mugavalt kodus ning seejärel ettemakstud ümbrikus saata laborisse.

Sõeluuringute kohta saab lisainfot küsida oma perearstilt või kirjutades info@tervisekassa.ee ning helistades 669 6630. Vaata ka lisaks www.sõeluuring.ee.

Tervisekassa

Kriisi- ja leinanõustamine on sel aastal Viljandi valla elanikele tasuta

Vaimse tervisega seonduv on meile kõigile väga oluline. Vaimse tervisega seonduvad teenused on tänavuse aasta lõpuni meie valla inimestele tasuta!

Loodetavasti tuleb uuel aastal vaimse tervise vallas ka uus projekt, aga tänavu tuleks võimalused siis täielikult ära kasutada.

Kriisi- ja leinanõustaja on Triinu Tints. Ka tema nõuanded on Viljandi valla rahvale tasuta.

Triinu vastuvõtule on oodatud inimesed, kes vajavad toetust järgmistel teemadel:

- lähedase kaotus, lein;
- raseduskriis.

Leinanõustamise eesmärk on pakkuda tuge leinaga toimetulekuks ning võimaldada inimesel oma kaotuse jagamist, et juhtunuga toime tulla ning eluga uutest tingimustest edasi liikuda.

Raseduskriisi nõustamise eesmärk on toetada ja jõustada inimest elus ettetulnud kriisiga hakkama saamisel. Raseduskriisi nõustamisele on oodatud naisi ja mehed, kellel on muresid lapseootele jäämise, raseduse katkemise või katkestamise, lapseootuse, lapse sünni ja sünni-

Kriisi- ja leinanõustaja Triinu Tints.

Foto erakogust

tusjärgse ajaga, lapsevanemaks kasvamisega.

Asukoht: Kauba tn 12, Viljandi linn.

Sihtgrupp: Viljandi valla elan-

nikud.

Aeg: eelregistreerimisega.

Info ja registreerimine: triinu.tints@gmail.com, tel. 5890 0579.

Toimetus

LÜHIDALT

Tervist turgutav matk Mäemetsa terviserajal

Pühapäeval, 22. oktoobril korraldati tervist turgutav matk Mäemetsa terviserajal Päril.

Seal on lihtsalt imetorel rajad kõndimiseks, jooksmiseks, suusatamiseks või jalgrattasõiduks. Sel korral oli lisaks tervisekõnnile võimalik proovida elektrikrossiratta võlusi Vinge Vant juhendaja Ranno Kivistiku juhendamisel. Täna-

me maitsva tee valmistajat ja radade korrastajat Leho Estorini, Holstre-Polli spordikeskust maitsva koogi eest ning head abilist Lilian Vorobjovi!

Loosiõnn naeratas seekord Kaupo Karjale, Kuldar Kaarile ja Karmen Karjale, kes saavad nüüd minna ujuma Abja Spordi- ja Tervisekeskusesse.

Maastikuratastega Mäemetsa terviserajal.

Foto: Lilian Vorobjov

Väike rada, aga suur võistlus!

Laupäeval, 21. oktoobril lennutati Kalmetu Kooli discgolfirajal kettaid.

Tänane kõiki võistlejaid, kes hoolimata tuulest ja jahedast ilmast stardis olid. Tänuõnad korraldajatele: Leo Mäll ja Karin Mägi! Suur kummardus ka sponsoritele - Viljandi vald,

Baltest, Vana-Võidu aiand ja Karula lihatööstus!

Lisaks täname Kalmetu Kooli kokkasid, kes kostitasid sportlasi ülimalt maitsva õunakookiga.

Tulemused on nähtavad siin: <https://discgolfmetrix.com/2792070>

Vaprad discgolfimängijad Kalmetul.

Foto: Maret Mäll

Tormituul discgolfareid ei heidutanud

Laupäeval, 7. oktoobril selgitati Saarepeedil üsna ekstreemsetes oludes välja Viljandi valla meistrid discgolffis.

Tugev tuul ja vihm tõelisi sportlasi ei heidutanud ning meeoleolu oli võistluslik. Juunioridest saavutasid meistritiitlid Liis-Mary Meerits ja Kert Piirak. Naiste parim oli Mariina Tellisaar, meeste

seas pärjati meistritiitliga Karl Hurt. Meeste seas tuli meistritiitli selgitamiseks koguni viie parema mehe vahel ümbervisket sooritada.

Senioridest saavutasid esikoha Anari Naal ja Janek Kosemaa. Suur tänu kõikidele vapratele osalenutele, õnnesoovid parimatele ja suurim tänu peakohtunik Aili Piirakule!

Võrkpallinaised alustasid võistlushooaega Väike-Maarjas

30. septembril toimus Väike-Maarja spordihoone 16. sünnipäevaturniir.

Meie vallast osales võistkondi turniiril lausa kolm - Päril, Tervastu ja Saarepeedi naiskonnad. Kõik naiskonnad näitasid loomulikult võrratut võrkpalli ja nautisid mängimist.

Päri naiskond tuli koju hõbe- ja Saarepeedi naiskond pronksmedalitega. Samad võistkonnad on juba selja taha jätanud esimese võistlusõhtu traditsioonilisel Sürgavere võrkpalli sariturniiril, mis saab lõpplahenduse küll alles veebruaris.

Kõik spordilood kirjutas

Mati Adamson, Holstre-Polli Spordikeskuse spordijuht

Tõelised ratturid ekstreemsusi ei karda.

Foto: Kristjan Kivistik

Tormimöllus selgusid Holstre E-bike etapi kiireimad

Laupäeval, 7. oktoobril toimus ekstreemsetes ilmaoludes Holstre-Polli Spordikeskuses E-bike sarja Lost in Woods 2023 neljas etapp.

15 vapat osalenut said võistluspäeva jooksul kogeda vägagi äärmuslikke raja- ja ilmaolusi. Tugev tuul murdis rajale puid, pidev vihm tegi rattaraja mudaseks, lombirohkeks ja libedaks ning elektrikatkestused võistluskeskuses ei lasknud ka

puhkepause täies ulatuses nautida.

E-mehed klassis väntas end taaskord esimeseks klassi liider Maario Silm (Bikestore.ee Cycling Team), teisele kohale tuli Eesti DH meister Hendrik Kirsipuu (SagLab x Canyon) ja kolmanda koha tõi kodukohta Lauri Kivistik (Vinge Vant - Elamussõidud Elektrirattal).

E-vabaklassi esikoha võitis klassi liider ja ühtlasi päeva kii-

reim sõitja üldarvestuses Kalle Takel (Energiapartner).

E-naised klassis läbis raja ülikiiresti põhjanaaber Esmeralda Vesterinen (RX Moto).

Tavaratta klassi MTB-mehed esikoht läks Eesti rattaorienteerumise meistri Lauri Malsroosile (Bikestore.ee Cycling Team).

Meie tänu kuulub ala eestvedajale Ranno Kivistikule, jaksu jätkamiseks!

Meie oma sügisjooksud

Kahel järjestikusel nädalavahehusel toimusid Kolga-Jaanis ja Leies Meie oma sügisjooksud.

Ilm oli mõlemal jooksupäeval sügiselt karge, näitas ka päikest. Rajale tormasid nii väikesed jooksusõbrad kui suurte kogemustega jooksjad, lisaks ka tublid kõndijad. Võitjad olid kõik, kes ennast ületasid. Nagu spordis ikka, otsustati Kolga-Jaa-

nis medalivärvid jooksu viimasel meetril ja viimasel tõusul.

Noorte arvestuses võitis Robert Hubel, naiste arvestuses jäi seekord peale noorus ja kuldmedali võitis Maria Elise Sass. Tulisest meeste jooksust väljus võitjana Madis Paltser.

Leies oli seekord rajal neidki, kes esmakordselt jooksuvõistluses osalesid. Võistlus tähendab

spordis muidugi seda, et selgub ka paremusjärjestus. Noorte arvestuses võitis Hugo Hansmann, kiireim tüdruk oli Alice Kivimägi, naiste arvestuses pälvis kuldmedali Krista Zinkovski. Meeste arvestuses võitis ülekaalukalt Siim Hansmann.

Eriline tänu kuulub muidugi jooksu korraldajatele Anna Mölterile ning Karen Akopjanile!

Jooksusõbrad Leies.

Foto: Karen Akopjan

LAPSESUU ...

“Viljandi vallal on 10. sünnipäev. Mida kingiksid vallale sünnipäevaks ja miks?”

Toimetuse küsimustele vastasid Kalmetu kool/lasteaia “Tõruke” lapsed.

- Lille. Sest tahan anda! *Karl-Joosep*
- Kassitordi. Sest seda saab süüa! *Uma*
- Kringli. Sest ma tahan kingitust teha! *Henri*
- Ka kringli. Siis saab süüa! *Paul*
- Väikese puu. *Jette*
- Lipu. Eesti lipu! *Mia-Mai*
- Sest see on eestimaal ju sünnipäev! *Timo*
- Rõõmu. Sest Viljandi Vald sai 10 aastaseks! *Madli*
- Tordi. Ma ei tea miks! *Kenert*

Fotol lasteaia Tõruke lapsed.

Foto erakogust

Valla sünnipäev ei tahtnud lõppeda

Terve eelmise nädala kestsid sünnipäevapeod aga edasi.

Eestvõtjad olid siin just lasteaiaid. Kõigepealt ilmusid lasteaegade juhid vallavalitsuse istungile, kus õnnitleti valda ja anti üle kingitusi. Üks neist kingitustest oli lapsesuude poolt öeldu.

Pärsti lasteaed tähistas valla 10. juubelit veel kahe piduliku lõunaga, seda küll erinevates majades – lauldi, tantsiti, einesitati ja rõõmustati elu üle.

Toimetus

HOROSKOOP

15. november – 15. detsember

Skorpion 24. oktoober - 22. november
See kuu lubab ilusat Eesti ilma – sajab ja on piisavalt tuuline. Kui tervis lubab, mine tee üks mõnus talisuplus kenas veekogus. Kui ei luba, jaluta kuuma joogiga tiir ümber järve ja laula talisuplejatele Tiigrikutsut.

Ambur 23. november - 21. detsember
See kuu võid lubada sissemagamist – naudi. Kui ülemus ütleb, et pole sind mitu tundi leidnud, ütle rahulikult, et häid töötajaid ongi raske leida.

Kaljuki 22. detsember - 20. jaanuar
Kui enesetunne pole kõige parem on mõistlik seda parandada ja lubada endale meelepärast. Kui enesetunne on hea, võid rohkem lubada, küll varsti jälle halvemaks läheb.

Veevalaja 21. jaanuar - 18. veebruar
Sobiv aeg endaga asju arutada – kas oled õige jalaga voodist väljunud, kas peaks suhkru asemel mett kasutama, miks ei ole töötasu piisav, muna või kana, õlu või vein, kuidas pääseda automaksust, kas tiiger on kutsu jne.

Kalad 19. veebruar - 20. märts
Mõni aeg tagasi soovitas riik vee säästmiseks duši all pissida. Toimetus väidab, et iga pissisessiooni ajal duši all mõnuleda ei ole kuigi säästlik ja soovib tanklas või nurga taga käia. Kui õues pissid, võid samal ajal Tiigrikutsut laulda.

Jäär 21. märts - 20. aprill
Käes on kahtlemise kuu – kahtle kõiges ja kõigis, eriti tasub kahelda homsetes uudistes ja horoskoopides. Tiiger on kutsu!

Sõnn 21. aprill - 20. mai
See kuu tasub eemal hoida pliidist, pesumasinast ja tolmuimejast – kui sinu leibkonnaline/kaaslane on ka Sõnn, siis on jama majas..

Kaksikud 21. mai - 21. juuni
See kuu võid vabalt vuntse kasvatada aga toimetuse soovitat kannatust kasvatada – elad kauem, võib-olla.

Vähk 22. juuni - 22. juuli
Kõneta võõrast ja kuula oma – targemaks ei pruugi saada aga kogemus ikka.

Lõvi 23. juuli - 22. august
Oled kannatlikult oodanud terve kuu uut horoskoopi, siin ta on – mõnusat lugemist!

Neitsi 23. august - 22. september
See kuu võid lugeda raamatut, vaadata filmi, käia metsas või veepeal, remontida autot, vahetada lakke, laulda ihualasti maja ees Tiigrikutsut – see on sinu kõige tegemise kuu, kena tegemist.

Kaalud 23. september - 23. oktoober
Sinule sobivad kuni järgmise horoskoobini hoogsamad poognad – vali meelepärane sündmus ja tantsi ennastunustavalt, võid vabalt teistele otsa koperdada, vaevalt keegi pahandab. Kui pahandab, laula talle Tiigrikutsut.

TEATED

• Ostan nõukogude-aegsete sõiduautode kasutamata varuosi. Võib pakkuda sõidukõlbmatut VAZ sõidukit varuosadeks. Tel 5565 1952

• Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 5527322

• Kodumasinat remont, varuosad. Tel. 517 9771 või merton@ hot.ee.

• Ostan nõukogudeaegseid nõusid, keraamikat, mänguasju, kuju kesi, ehteid jms. Tel. 53560761 Liina

• Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras) fototehnikat, heliplaate, kassette, raamatuid ja muud vanavara nt kolimine. Tel. 58725458

• Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimistööd. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel: mehitus@gmail.com 53529476

• Avatav “Nostalgia kohvik” ostab nõukogudeaegseid lauanõusid, serviise ja lillevaase. Tel. 58599737

• Ostan sõidukorras kaubiku või mahtuniversaali: 58190200.

Sündmusi Viljandi vallas

1.-30.11 Viljandi vald 10 sügiskampaania Sügis sütitab! Sügiskampaania "Sügis sütitab!" kutsub kõiki sammuma! Kampaania eesmärgiks on kuu jooksul koguda 150 000 sammu.

16.11 kl 19-21 Viljandi valla mälumäng Soe külamajas.

18.11 kl 10 Viljandimaa sulgpalli paarismängu MV 2023 Heimtali spordihoones.

23.11 kl 17.45 Tarvastu Sasku 2024 II etapp Soe külamajas.

24.11 kl 19 koolja kuu kalmisturetked Mulgimaal. Tarvastu kirik.

25.11 kl 10 Mustla DiscGolf 2023 Mustla discgolfigargis.

25.11 kl 15.15 Tarvastu Gümnaasium 180.

26.11 kl 10 Viljandi valla lahtised MV saskus Holstre-Polli spordikeskuses.

26.11 kl 12 Kalmetu DG Park - 3x8 Kalmetu kooli DG Pargis

26.11 kl 11-14.30 kogupereüritus “Sportlikult uude aastasse” Holstre-Polli spordikeskuses

1.-31.12 taotluste esitamine Martin Kleini nimelistele spordipreemiatele.

3.12 kl 17 I advent Saarepeedil.

6.12 kl 13 eakate ja puuetega inimeste jõulupidu Mustla rahvamajas Laval esinejad, laul jõulupraad, kook ja soe jook. Pilet 10€. Vajalik eelregistreerimine kuni 1.12.2023. Tel 5887 9498.

7.12 kl 9-15 Tarvastu päevakeskuses mini-jõululaat kaup kuni 10.-, õnneloos, kohvinurk. Info 5331 6004.

7.12 kl 11 koduste laste ja mudilaste jõulupidu Saarepeedi rahvamajas.

9.12 kl 11 Ramsi jõululaat Ramsi Vaba Aja Keskuses.

10.12 kl 11-14 Heimtali mõisas jõululaat. Info tel 56 208 466 (Urve).

15.12 kl 20 Suur jõulupidu ansambliga Günf Saarepeedi Rahvamajas.

VILJANDI VALLAVALITSUS TEATAB

Detailplaneeringu algatamisest Pahuvere külas

Viljandi vallavalitsus teatab detailplaneeringu koostamise algatamisest Pahuvere külas katastriüksusel 79702:001:0041 (Käärriko) vallavalitsuse 24.10.2023 korralduse nr 510 alusel.

Detailplaneeringu eesmärk on määrata planeeritava ala ehitusõigus lasketiirude ehitamiseks. Detailplaneeringuala suurus on ligikaudu 0,7 ha. Detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Viljandi valla veebilehel.

Orumäe detailplaneeringu kehtestamisest

Viljandi vallavalitsus teatab Orumäe detailplaneeringu kehtestamisest Peetrimõisa külas katastriüksusel 71501:002:1683 vallavalitsuse 17.10.2023 korraldusega nr 482.

Planeeringuala suurus on ligikaudu 1,3 ha. Detailplaneering näeb ette elamumaa kruntide moodustamise ja määrab nende ehitusõiguse. Detailplaneering ei ole üldplaneeringut muutev ega näe ette olulise keskkonnamõju teket. Planeeringu materjalidega saab tutvuda valla veebilehel.

KUU FOTO

Kas pitsakuller saabus? Siiski mitte, on traditsioonilised valla sünnipäevakringlid, ning vaata et rekordkogust hoiab käitel vallavanem Alar Karu. Aga ümberkaudsed pagaritöökodad küpsetasid vägevalt. Neid oli kokku 6 pagarikoda, kust väljus kokku 139 kringlit. Aga kõikjal kuhu kringlid viidi, olid rõõmsad näod ja hea tuju.

Foto: Rain Pors

Tallinnas & Harjumaal — **105,8 MHz**
 Raplamaal — **91,3 MHz**
 Pärnumaal — **92,7 MHz**
 Virumaal — **97,0 MHz**
 Kesk-Eestis — **101,0 MHz**
 Lääne-Eestis — **94,2 MHz**
www.treraadio.ee

Tartu- & Jõgevamaal — **104,7 MHz**
 Põlva- & Võrumaal — **101,7 MHz**
 Viljandimaal — **93,7 MHz**
www.ringfm.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

HELMI KURT	99. 17.11.1924	Tusti küla
LINDA ARUMÄE	96. 30.11.1927	Vanavälja küla
MIHKEL VIIDIK	95. 02.11.1928	Metsla küla
ASTRA ALLIK	94. 09.11.1929	Saarepeedi küla
ENDI SIREL	93. 15.11.1930	Suislepa küla
ELMAR KASK	92. 17.11.1931	Tänassilma küla
LIILIA URIKO	90. 27.11.1933	Viiratsi alevik
LAIN VAREND	85. 12.11.1938	Meleski küla
JAAN MELTS	16.11.1938	Viiratsi alevik
HELJU KARELL	20.11.1938	Mähma küla
ELVE PÄRN	24.11.1938	Marjamäe küla
SENNI RAUGMÄE	24.11.1938	Mustla alevik
TIIA BARKALAJA	26.11.1938	Lätkalu küla
MARE-HELGI KELDO	26.11.1938	Viiratsi alevik
LINDA PIHLAK	80. 04.11.1943	Lätkalu küla
MARIKA PIKK	05.11.1943	Mustla alevik
ENE VALGEPEA	11.11.1943	Suislepa küla
SIIRI GASTON	13.11.1943	Mustla alevik
LEONORA LUIK	22.11.1943	Kiisa küla
JAAK AID	22.11.1943	Verilaske küla
VÄINO-ÜLO KURVITS	22.11.1943	Pinska küla
VALVE JÜRIS	24.11.1943	Leie küla

Sportlik pühapäev kogu perele!

26.11.2023

VILJANDI LINNAS

11.00–12.30

Orienteerumine linnaruumis

Algus Vabaduse väljakul/Lossipargis. Läbiviija Kaarel Kallas. Orienteeruda saab nii mobiili kui ka paberkaardi abil. Lastele atraktiivsed orienteerumismängud!

HOLSTRE-POLLI SPORDIKESKUSES

11.00–14.30

Seitse erinevat võimalust end proovile panna:

- Velokardi ralli – ole kiire ja osav!
- Sõit elektrilistel maastikuratastel koos giidiga alates 12.30 – uus vinge kogemus!
- Orienteerumine alates 12.30 – Kaarel Kallas ei lase sul eksida!
- Rullsuusakool – õpi sõitu proffidelt!
- Laskejooks – Sakala Biathlon paneb 2 vinget ala kokku!
- Matk Polli Tamme juurde – imetleme 450-aastast puud!
- Hoki kl 11.00–12.30 – Viljandi Hokiklubi aitab järjele!

LIIKUMISAASTA 2023

HOLSTRE-POLLI SPORDIKESKUS

Mälestame

SIRJE MÄNNIK
24.04.1956 – 27.09.2023
Peetrimõisa küla

RAISSA VÄIKENE
03.04.1925 – 14.10.2023
Vilimeeste küla

SILVI ROSENBLATT
08.11.1952 – 14.10.2023
Mustla alevik

AVO VERRO
13.07.1959 – 15.10.2023
Viljandi vald

URMAS RISTOV
23.01.1963 – 17.10.2023
Viiratsi alevik

RIINA SUIGUSSAR
02.05.1960 – 17.10.2023
Mustla alevik

IGOR AASMÄE
09.08.1966 – 18.10.2023
Sinialliku küla

AGATHE KINSIGO
11.11.1926 – 19.10.2023
Vana-Võidu küla

ANTS ORAV
01.09.1936 – 20.10.2023
Vardja küla

VALMO SOSI
19.07.1947 – 22.10.2023
Viiratsi alevik

AAVO SOESOO
20.12.1953 – 23.10.2023
Tõnuküla

LEHTE JÕGIS
08.09.1938 – 25.10.2023
Viiratsi alevik

ANNE SILD
20.01.1949 – 25.10.2023
Tobraselja küla

ÜLO MENS
07.01.1937 – 28.10.2023
Kärstna küla

REIN PERVE
24.11.1940 – 28.10.2023
Kannuküla

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

KÄROLIIN NÄÄR
29.09.2023

JOEL VALDARU
03.10.2023

KRISTOFER OAGO
14.10.2023

ANNIKA LAUREN PIHLAK
18.10.2023

JASPER SÄRG
19.10.2023

• Pottsepatööd • Loodusehitus • Üldehitus •

+372 5675 1468

www.stoneandcrystal.ee

In memoriam

PIIA MÄND

15. august 1954 - 4. november 2023

Laupäeval, 4. novembril, lahkus meie seast Paistu pikaaegne rahvamaja juht ning kogukonna hing Piia Mänd.

Paistus valitseb selgelt kaotuse meeleolu, nii tänaval, rahvamajas kui ka poejärjekorras.

Piia kunagine venekeele õpetaja ning eluaegne sõbranna Õie meenutab, kuidas Piia Paistu kooli 5. klassi tuli ning sealt edasi Paistuga seotuks jäi ja tasapisi lõpuks rahvamajaga seonduva üle võttis. "Mina rahvamaja direktorina palusin alguses Piial, kes oli väga kõlava ja selge häälega, tulla appi sündmustele kõnelema ja selliseid etapilisi rolle täitma, kuid rahvamajaga ta seotuks jäigi ning lisaks rahvamaja juhtimisele juhtis ta ka ju erinevaid ringe ja ettevõtmisi rahvamajas. Ütleme nii, et ta oli selgelt selle piirkonna hing ja elukorraldaja. Piia võeti ja jäeti tühimik, mida täna keegi siin täita ei suuda, sedasi me täna tunneme."

Inimesed meenutavad Piiat kui sõbralikku, rõõmsat ja põhjalikku kogukonna hoidjat. Tema lahkumine on ootamatu ja valus kõigile.

Viljandi Vallavalitsus liitub kõigi leinajatega ja on veendunud, et tema teod ja kultus elavad edasi.

Jõuluvana teadaanne!

Viljandi valla koduste laste
kommipakid toob jõuluvana
rahvamaja jõulupeole!

Et kommipakk saajat seal ootaks,
selleks võta rahvamajaga
ühendust ja anna oma
tulekust teada, sest ainult nii
saavad kodused lapsed
oma kommipaki kätte!

Rahva- külamajade jõulupeod

Kolga-Jaani 14.12 kell 17.30 tel 5333 8312
 Kärstna 13.12 kell 10 tel 526 2901
 Mustla 13.12 kell 10 tel 5887 9498
 Paistu ja Ramsi 19.12 kell 16 tel 5302 3135
 Saarepeedi 7.12 kell 11 tel 523 4605
 Tänassilma 17.12 kell 13 tel 5332 9889
 Uusna 15.12 kell 17.30 tel 5306 8140
 Valma 19.12 kell 18 tel 5198 1423
 Viiratsi 17.12 kell 11 tel 5342 6820

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Tegevtoimetaja Raivo Lott

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.

e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 5303 5482 (üldinfo), 5304 2447 (toimetaja)

Kodulehekülg www.viljandivald.ee